

KTB/8/2011./ÁN
KTB/8/2010-2014./ÁN

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Számvevőszéki és költségvetési bizottsága**
a 2002-2010. közötti államadósság-növekedés okait vizsgáló albizottságának

2011. június 17-én, pénteken 10 óra 04 perckor
az Országház főemelet 64. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Napirend:

1. Az államadósság alakulásának jellemző tendenciái 2002. és 2010. között
Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök meghallgatása
2. Egyebek

Az ülés résztvevői:

A bizottság részéről megjelent:

Elnököl: **dr. Dancsó József** (Fidesz), az albizottság elnöke

Szijjártó Péter (Fidesz), az albizottság alelnöke

Babák Mihály (Fidesz)

Balla György (Fidesz)

Seszták Oszkár (KDNP),

Dr. Lenhardt Balázs (Jobbik)

Pösze Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott:

Márton Attila (Fidesz) dr. Dancsó Józsefnek (Fidesz)

Meghívottak részéről:

Hozzászólók:

Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc)

DR. DANCSÓ JÓZSEF (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, kedves képviselőtársaim. Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit a mai albizottsági ülésünkön. Köszöntöm munkatársainkat, a sajtó képviselőit és Gyurcsány Ferenc miniszterelnök urat, aki elfogadta meghívásunkat a mai ülésünkre.

A meghívóban kiküldtem a mai ülés tervezett napirendjét. Aki egyetért velem, kérem, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta napirendjét, ezáltal nincs akadálya annak, hogy megkezdjük munkánkat.

Az elmúlt időszakban az Államadósság-Kezelő Központ, az Állami Számvevőszék, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Magyar Nemzeti Bank vezetőit hallgattuk meg a 2002. és 2010. közötti államadósság kialakulása, illetve növekedése kapcsán. Sor került az elmúlt időszak pénzügyminisztereinek és kormányfőinek meghallgatására is, utoljára, de nem utolsósorban Gyurcsány Ferenc miniszterelnök úr a meghívottunk, aki 2004. szeptember 30. és 2009. április 14. között töltötte be az egyik legmagasabb közbizományi méltóságot. Az eddigi tárgyalási módszerünk az volt, hogy a bizottsági ülésünk elején meghívottunknak adtunk lehetőséget, hogy azt az időszakot, amelyet az ő tevékenysége ölelt át, értékelje és elmondja ezzel kapcsolatban a tárgykörünkbe tartozó véleményét, megjegyzéseit. Ezután képviselőtársaim kérdései következnek, és kérem, hogy ezekre majd válaszoljon miniszterelnök úr.

Megkezdjük munkánkat, átadom önnek a szót. Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a meghívást. Köszönöm szépen a lehetőséget. Bevezetőmben két állítást fogok tenni, és két állítást fogok bizonyítani. Az első állítás úgy szól, hogy a 2000-es éveket követően megnövekvő államadósság kialakulásáért a fő felelősséget alapvetően három kormány viseli: az Orbán-kormány, a Medgyessy-kormány és az első Gyurcsány-kormány. A második megjegyzésem pedig úgy szól, hogy 2006-ban gazdasági és költségvetés-politikai fordulat játszódtott le, és 2006-ot követően elindult a költségvetési hiány és ebből fakadóan az államadósság csökkentését célzó költségvetési és gazdaságpolitika. Mondandóm kifejtéséhez pár táblázatot fogok segítségül hívni, amit önöknek itt körbeadok.

Ha visszatekintenek az elmúlt 17 évre, akkor azt látják, hogy a rendszerváltozás óta mindvégig, valamennyi költségvetési évben, valamennyi kormányzati ciklusban a magyar költségvetés egyensúlyhiánytól szenvedett. Ez az egyensúlyhiány ciklikus lefolyású volt. A választási években felszaladt 7-8-9 százalékra, majd két választási év között általában végbement egy költségvetési konszolidáció, és a költségvetési hiány a 3-4 százalékos sávban mozgott. Ez alól egy kivétel van, a 2002. és 2006. közötti időszak, amikor is a két szélső választási év között is viszonylag magas, 6-7-8 százalék közötti költségvetési hiánnyal néztünk szembe. Nagyon rövid szakmai megjegyzés, ami a témánk későbbi kifejtése szempontjából fontos lesz: az államadósságnak, a GDP-hez, azaz a nemzeti jövedelemhez viszonyított arányát alapvetően a következő tényezők befolyásolják. Először is az, hogy mi történik magával a nemzeti jövedelemmel, hiszen itt egy arányszámról beszélünk. Ha a nemzeti jövedelem csökken, akkor változatlan államadósság mellett is az államadósság aránya növekvő képet mutat. További tényezők a kormányzati szektor működési egyenlege, hivatalosan elsődleges egyenlege, az adósságszolgálat, a devizaadósság ártértékelődése a forintárfolyam alakulásának függvényében, a tőkekivonás vagy privatizáció egyenlege, a Magyar Nemzeti Bank tartalékfeltöltése, illetve a fel nem használt nemzetközi hitelek mértéke. A mi esetünkben különös jelentősége van az IMF-hitelnek, amely megjelenik az államadósságban, de annak ellenértéke ott van az MNB számláin. Végül pedig a magánnyugdíjpenztári kompenzáció.

Ezek mindegyikén nem fogok végigmenni, csak jelzem, hogy a devizaadósság átértékelése nem játszott különös szerepet az elmúlt időszak államadósságának alakulásában. 2002. és 2010. között összességében 1 százalékkal növelte az államadósságot a devizaleértékelés. A privatizációs bevételek 8 év alatt 7 százalékkal csökkentették az államadósságot. A Magyar Nemzeti Bank tartalékfeltöltése, azaz az, hogy több pénzt tartott a számláin, 2 százalékkal növelték az államadósságot. Van három olyan év, 2008-2009-2010, amikor jelentős, fel nem használt pénztartalékok vannak az MNB-nél az IMF-hitelből. Ezek nominálisan növelik az államadósságot, de valóságosan nem. És a magán-nyugdíjpénztári kompenzáció az elmúlt 8 évben nagyjából 10 százalék pluszkiadásra készítették a magyar költségvetést, ami ugyanakkor, miközben rövid távon növeli az államadósságot, hosszú távon államadósságot csökkent, hiszen későbbi kiadásokat finanszíroz előre.

Nézzük meg, hogyan alakult az államadósság ezek után ebben az időszakban, egy nagyon rövid táblában, amelyben egyetlenegy dologra szeretném fölhívni az önök figyelmét, amit önök egyébként tudnak, hiszen a Nemzetgazdasági Minisztérium önök számára benyújtott jelentésének 2. számú táblázata tartalmazza ezt a tényt. Azt ugyanis, hogy 2008-2009-2010-ben a valóságos, tehát finanszírozandó államadósság kisebb a táblázatban kimutatottnál, mivel az IMF-hitel fel nem használt része ott nyugszik az MNB számláján. Ez ezekben az években általában 4-5 százalékát teszi ki GDP-nek. Mi történik az államadósságot meghatározó első tényezővel, a nemzeti jövedelem reálértékének változásával? Mint a most bemutatásra kerülő diagramból látni fogják, Magyarország nemzeti jövedelme 1998 óta általában az európai uniós átlag felett, döntően 3-4 százalék körül növekedett. Viszont 2009-ben a 2008 végén kitört világgazdasági válság hatására egy brutális, évtizedek óta nem látható GDP-zuhanás következett be, 6,7 százalék, amely tehát azt eredményezi, hogy 2009-ben minden mástól függetlenül az államadósság/nemzeti jövedelem hányadosa akkor is növekvő, ha egyébként a költségvetési folyamatok ezt nem indokolnák. Mindezt Bajnai miniszterelnök úr önöknek elmondta, bevezetőjének részbeni alátámasztására is mondom el.

Az államadósság változását befolyásoló második tényező, hogy a kormány a saját működése során hiányt állít elő vagy éppen többletet. Ez az a bizonyos elsődleges egyenlege a költségvetésnek. Ez az az egyenleg, amelyben még nincs benne az adósságfinanszírozásra fordított költségvetési kiadás. 2002-öt követően 2006-ig jelentős elsődleges hiánytól szenvedett a költségvetés, az állam saját működésében folyamatosan többlet költött, mint amennyi bevétele volt. A 2006-os kiigazítás és reformpolitika eredményeként 2007-től fordulat áll be az állam működési egyenlegében, a költségvetés elsődleges egyenlegében, 2008-ra már elsődleges többlete van a költségvetésnek, és ez igaz 2009-re is. Ezzel szemben, bár nagyon sok szó esik az adósságszolgálatról, hogy mekkora teher Magyarországon a fennálló adósságok finanszírozása, az derül ki, hogy viszonylag stabil az a teher, amit az országnak és a költségvetésnek azért kell elviselnie, mert a fennálló államadósságot finanszírozni kell. 2001 óta az államadósság finanszírozására fordított költségvetési források folyamatosan érdemi és jelentős változás nélkül nagyjából 4-4,5 százalék körül mozognak. Ez egyébként aláhúzza az államadósság-kezelés jó minőségét, hiszen növekvő államadósság mellett is sikerül a kamatkidadásokat stabil 4-4,5 százalékos szinten tartani. Nem igaz tehát az az állítás, hogy az ország ezekben az években a növekvő államadósság terhétől nyög. Nem igaz, mert a számok azt mutatják, hogy az államadósságra fordított kiadások a nemzeti jövedelem arányában tartósan, lényegében változás nélkül 4-4,5 százalékos mértékűek voltak.

Mindabból, amit eddig elmondtam, az következik, hogy egyetlen tényező marad, ami jelentősen befolyásolja az államadósság változását, ez pedig a korábban már bemutatott egyenleg, az államháztartás elsődleges egyenlege, amely a kamatkidadásokkal együtt adja az államháztartás GDP-ben kifejezett hiányát, amelyről a most kiosztott táblázatban jól látszik, hogy 2002. és 2006. között, a korábbi évektől eltérően a ciklus közepén lévő három évben is viszonylag magas szinten stabilizálódott. Nézzük meg, hogy miért történik ez, mert nyilván

önöket ez érdekli. Mi történik 2002. és 2006. között? Melyek azok a tényezők, amelyek miatt a korábbi ciklikus változás, hogy tudniillik lét választási év között mégsem csökken az államháztartás hiánya, ez bekövetkezik? Mint első megjegyzésemben állítottam, és amit most, a következőkben bizonyítani fogok, három kormány extrakiadás-vállalásai idézik elő a 2002. után maga szinten stabilizálódó hiányt. Az első Orbán-kormány 2000-ben kétéves költségvetést fogadott el, mint ezt bizonyára jól tudják. A kétéves költségvetésben vállalt kötelezettségeken túl 2001-ben és 2002-ben 1033 milliárd plusz költségvetési kiadást vállal a választásokra készülő első Orbán-kormány. Ez az 1033 milliárd forint elsősorban a köztisztviselők 70 százalékos béremeléséből, a nyugdíjak többletemeléséből, a lakáshitelek megemelt kamattámogatásából, a lakáshitelek adókedvezményéből, az autópálya költségvetésen kívüli építéséből, a szövetkezeti külső és nyugdíjas üzletrészek felvásárlásából és a millenniumi városközpont és más presztízsbereuházásokra fordított költségvetési kiadásokból származnak.

Kétségtelen és ez közgazdaságilag fontos tény, hogy ez az 1033 milliárd forint nem képez egységes csomagot. Vannak olyan kiadások, amelyek csak a szóban forgó költségvetési évben, 2002-ben merültek fel, és vannak olyanok, amelyek hosszú távon is beépültek a költségvetésbe, azaz tartós kötelezettséget okoznak. Ha kettéválasztjuk ezt a két kiadási csomagot, és megnézzük, hogy mennyi az 1033 milliárd forintból a tartós állami terhet jelentő extra költségvetési kiadás az Orbán-kormányon belül, akkor azt látjuk, hogy az egyszeri kiadások 463 milliárd forintot okoztak. Ezek kizárólag a 2002-es költségvetést rontják el, viszont van olyan 570 milliárdos tétel, amely 2002-ben úgy épül be a költségvetésbe, hogy további megszorító intézkedések nélkül valamennyi további költségvetési év kiadásait fokozzák, nagyjából az akkori nemzeti jövedelemhez viszonyítva 2 százalékkal emelték a hiányt.

Medgyessy Péter kormányáról legtöbbszörnek a száznapos program jut eszébe. Két száznapos program volt, amely jelentős, a 2002-es költségvetésben nem szereplő kiadásokat okozott. Itt meg kell állnom egy pillanatra. Az általam tisztelt Medgyessy miniszterelnök úr a bizottsági meghallgatásán azt állította, hogy a száznapos programok nem okozhattak jelentős költségvetési kiadást, hiszen azok mértéke nem több, mint a költségvetés 0,9 százaléka. Ez bizony igazság, de csak rész igazság. Hiszen nyilvánvaló közgazdasági tény, hogy az éves költségvetési hiány számításakor nem a 2002-es töredék költségvetési év szeptember 1-től december 31-ig tartó kiadásait kell figyelembe venni, hanem annak teljes éves hatását, ami 2003-tól jelentkezik a költségvetésben. A száznapos programok egész évre számított költségvetési hatása a kiosztott táblázat szerint 937 milliárd forintot tesznek ki, ami az akkori nemzeti jövedelemhez viszonyítva bőven meghaladják a nemzeti jövedelem 3 százalékát. Ebből a 937 milliárd forintból, hasonlóképpen, mint az Orbán-kormány esetében, elkülönítettük az egyszeri kiadásokat, ez 120 milliárd forintot jelentett, az agrárhitelek, konszolidálását és az egyszeri 19 ezer forintos nyugdíjfizetést és más kisebb tételeket. De akkor is az derül ki, hogy 817 milliárd forint a száznapos programok költségvetést hosszasan befolyásoló hatása.

A 2006 előtti utolsó kormány az én első kormányom. Az én első kormányom az alap költségvetési pályát, a megörökölt költségvetési pályát befolyásoló extra intézkedései elsősorban a két nagy adócsökkentés volt. 2005 januárjában a kétkulcsos szja bevezetése, a középső kulcs eltörlése, a 2006-os áfacsökkentés, a családtámogatás átalakítása és a 2006-ot követő nyugdíjprogram finanszírozása. Ezek az intézkedések együtt 512 milliárd forint alappályától eltérő többletköltséget okoztak. Ebben az esetben a szétválasztást a tekintetben nem érdemes megtenni, hogy mi az, ami beépül, és mi az, ami nem, mert ez az 512 milliárd forint összességben beépült a későbbi költségvetésbe. Ezt nem érdemes felosztani.

Nézzük meg tehát, hogy a három kormány együttesen 2002. és 2006. között miként járul ahhoz hozzá, hogy a korábbinál lényegesen magasabb adósságszint alakul ki!

Összességében az első Orbán-kormány, a Medgyessy-kormány és az első Gyurcsány-kormány 1900 milliárd forint extra költségvetési többletkiadásra vállalkozott. Ennek a megoszlása a kördiagramon látható, ebből az 1900 milliárd forintból 817 milliárd forint Medgyessy Péter száznapos programjai, 570 milliárd forint az első Orbán-kormány választási költségvetésének következménye és 512 milliárd forint az úgynevezett százalépes programjának költségvetési hatása. Ez az az 1900 milliárd forint többletkiadás, amely szétfeszíti a költségvetést, ami miatt a korábbinál nagyobb mértékben növekszik az államadósság 2002. és 2006. között, amely megalapozza a 2006-os kiigazító intézkedéseket és reformpolitikát.

Az elnök úr kérdése kormányzati időszakom egészére vonatkozik, ezért muszáj beszélni a 2006. utáni időszakról. 2006-ban azzal szembesülve, hogy azok a várakozások, hogy a laza költségvetés új impulzusokat ad a gazdasági növekedésnek, és ezzel majd kinőhető lesz a hiány, megalapozatlannak bizonyultak. Ezért 2006-ban jelentős gazdaságpolitikai és költségvetés-politikai fordulatot indítunk el, amelynek célja, hogy fenntarthatóvá tegyük a költségvetést, igazságosabbá tegyük a szociális rendszereket, és működőképesebbé tegyük azokat. Ennek érdekében bevételnövelő és kiadáscsökkentő lépéseket és reformokat indítunk el. Ezek között akkor vezetjük be a banki különadót, felemeljük a kamat- és árfolyamnyereség-adót, 25 százalékra emeljük többek között az evát, és elindul egy küzdelem a feketegazdaság ellen, amelynek keretében példának okáért a minimálbér kétszerese után kellett fizetni úgynevezett járulékminimumot.

Eközben reformfolyamatokat indítunk el az egészségügyben, kiterjesztjük a járulékfizetést, új gyógyszergazdasági törvényt vezetünk be, ezzel megállítjuk a gyógyszerkassza növekedését. Bevezetjük a vizitdíjat, hogy további bevétele legyen az egészségügynek, és kiterjesztjük az egészségügyi biztosítotti jogosultság ellenőrzését. A nyugdíjrendszerben szigorítjuk az előrehozott nyugdíjazás feltételeit, megváltoztatjuk a nyugdíjszámítás módját, ezzel mérsékeljük a nyugdíjkifizetéseket, korlátozzuk a nyugdíjasok korhatár alatti munkavállalását, új rehabilitációs rendszert vezetünk be, bevezetjük a korkedvezményes biztosítási járulékot. Szociális alapúvá tesszük a gáz- és távhőtámogatási rendszert, átalakítjuk a közösségi közlekedés tarifarendszerét. A közigazgatásban létszámcsökkentést, intézményrendszer-egyszerűsítést indítunk el, integráljuk a központi szolgáltató szervezeteket, új teljesítményértékelési rendszert vezetünk be, és a kistérségi összefogást a korábbinál intenzívebben szorgalmazzuk. Ennek eredménye, hogy 2008 végén, az utolsó olyan évben, amely még az én kormányomhoz kötődik, egy évtizede először kisebb lesz a költségvetés hiánya, mint ami a tervben volt. 2008 végén a költségvetés hiánya 3,8 százalék, a költségvetési törvényben ez magasabb, mint 4 százalék. 2008 nyarán a negyedéves jelentések gazdasági növekedésről szólnak, és egy stabil költségvetéssel nézünk szembe.

Ekkor köszönt be a gazdasági világválság. A gazdasági világválság hatása brutális. 2009-re közel 7 százalékos mértékben zuhan a nemzeti jövedelem. Erre három válságkezelő csomaggal reagálunk. Az első válságkezelő csomag 2008 októberében kerül bemutatásra. Ekkor befagyasztjuk a közszféra bérét, és megvonjuk a 13. havi bért. A 13. havi nyugdíjat 80 ezer forintban maximáljuk, a nyugdíjkorrekciót és családi pótlék emelését 2009 szeptemberére halasztjuk. Befagyasztjuk a szociális juttatásokat, csökkentjük a Munkaerőpiaci Alap támogatását. 2009 februárjában kiderül, hogy a válság mélyebb, mint gondoltuk, ezért egy második válságkezelő csomagot indítunk el. Ekkor csökkentjük a lakástámogatások mértékét 50 százalékkal, csökkentjük az agrártámogatásokat, a gáz- és távhőtámogatást, megváltoztatjuk a nyugdíjindexálás rendszerét, beépítjük a 13. havi nyugdíjat, befagyasztjuk a nyugdíjminimumot és a családi pótlékot, és folytathatnám. 2009 tavaszán kiderül, hogy az első két csomag nem elég a válság megfékezésére, újabb intézkedéseket kell bevezetni. Ezen intézkedéseket az én kormányom még kidolgozza, azok bevezetéséhez elegendő politikai támogatottságom már nem volt, akkor mondok le a miniszterelnöki tisztségről. Ezért a

harmadik csomag bevezetése már az új kormányfőre, Bajnai Gordonra vár. Bajnai Gordon szünteti meg a lakástámogatások teljes rendszerét, a gáz- és távhőtámogatásokat 2010-től, csökkenti a táppénzeket, megszünteti a 13. havi nyugdíjakat, törli a 2009-es családipótlék-emelést, és a gyēs folyósításának idejét két évre csökkenti.

A három válságkezelő intézkedés 2009. és 2011. között összességében 4200 milliárd forinttal csökkentik ebben a három évben a költségvetés kiadásait. Ebből a 4200 milliárd forintos költségvetési kiadáscsökkentésből mintegy 3000 milliárd forint az én kormányom alatt bevezetett két válságkezelő csomag hatása, 1200 milliárd forint pedig Bajnai Gordon harmadik válságkezelő csomagjának hatása. Mindezek eredményeként azt mondhatjuk, hogy Magyarország az Európai Unión belül sikeres válságkezelést hajtott végre. Ezt két számmal fogom önöknek igazolni. Míg 2008-ban a magyar hiány magasabb volt, mint az Unió átlaga, 2009-ben és 2010-ben Magyarország költségvetési hiánya már lényegesen kisebb, mint az uniós átlag, ugyanolyan világgazdasági környezetben. Mi költségvetés-politikai szempontból gyorsabb és eredményesebb kiigazítást hajtottunk végre, mint az Unió tagállamainak többsége. Ugyanez mondható el a magyar államadósság növekedéséről. Míg 2008-ban a magyar államadósság még 10 százalékponttal meghaladja az uniós államadósság szintjét, 2010-ben a magyar államadósság szintje tizedpontossággal megegyezik az Unió államadósságszintjével.

Az utolsó slide következik, köszönöm szépen a türelmüket. Összességében tehát 2001. és 2010. között az egyes kormányok a költségvetési alappályához képest vállaltak extra kiadásnövelési intézkedéseket, és vállaltak extra kiadáscsökkentési intézkedéseket. A most kiosztott utolsó táblázatban azt látják, hogy az egyes kormányok időszakában milyen intézkedések voltak azok, amelyek az alappályához képest növelték a hiányt, és milyen intézkedések voltak, amelyek csökkentették. 2001-2002-ben az Orbán-kormány rontja a költségvetés pozícióját, a Medgyessy-kormány rontja először a költségvetés pozícióját, majd két kismértékű kiigazító intézkedést hoz, 2004 januárjában adóintézkedéseket. Az én kormányom az adóváltoztatásokkal és a szálépés programjával növeli a kiadásokat 2006-ig, majd 2006-ot követően összességében két évben, két ciklusban 3300 milliárd forinttal csökkentjük a kiadásokat. A Bajnai-kormány ugyanezt teszi. És következik 2010., a kormányváltás, ahol egy nagy adócsökkentéssel és a hozzá kapcsolódó intézkedésekkel tavaly sok százmilliárd forinttal újra növeli a mostani kormány a költségvetés pozícióját, lemond állami bevételekről. De ha jól érzekelem, de ez már nem az én tisztem, és nem a mostani bizottsági meghallgatás tárgya, arra tesz erőfeszítéseket, hogy mégis csak szűkítse az állam kiadásait, egy szigorú megszorító költségvetési politikával.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Köszönöm szépen, hogy mindezt önöknek elmondhattam, türelemmel fogok válaszolni a kérdéseikre.

ELNÖK: Képviselőtársaimat kérdezem, hogy az elhangzottakhoz vagy egyéb ismereteik alapján milyen kérdést kívánnak fölteni. Szijjártó Péter képviselő úr, parancsoljon!

SZIJJÁRTÓ PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Abban, azt hiszem, egyetérthetünk, hogy egy ország lerohanására általában kétféleképpen szoktak sort keríteni, vagy karddal, vagy az ország eladósításával. Magyarországot az elmúlt 8 esztendőben kétségtelenül lerohanták, mert olyan mértékű adósságcsapdába sodorták az országot, amelynek hatásait mind a mai napig érezhetjük.

Szerintem azon senki nem vitatkozik, tisztelt miniszterelnök úr, hogy 2002-ben Magyarország az egyik legszebb reményű európai ország volt, a közép-európai együttműködés motorja voltunk, sok tekintetben listavezető is, és Európában igazán szép

reményekkel tekintettek ránk. Valószínűleg ez volt az egyik oka annak, hogy 2002-ben a kormányváltáskor, amikor Medgyessy Péter a parlamentben elmondta beszédét, utána odament Orbán Viktorhoz, és most Medgyessy Péter saját szavait idézem: „Odamentem a volt miniszterelnökhöz, kezet fogtam vele, és azt mondtam neki, köszönöm, hogy a gazdaságot és az országot jó állapotban adta át. Erre nem volt még példa.” Aztán 2008-ra innen eljutottunk oda, hogy a válságra való hiányos vagy fel nem készültség miatt mi lettünk az első ország, amelynek nemzetközi szervezethez kellett fordulni annak érdekében, hogy valahogy túlélje. Talán, ha a parlamentben a veszélyre való figyelemfelhívást nem azzal rendezik le az akkori kormánytagok, hogy a fideszes képviselők a válság apostolai, és nem arról beszélnek, hogy Európát nem fogja elérni a válság hulláma, Magyarországot meg csak a hullám széle talán, és ehelyett inkább a felkészülésre koncentráltak volna, akkor lehet, hogy ez a probléma nem áll elő. És valószínűleg nem állt volna elő az a probléma sem, hogy 2010-ben, a kormányváltás után pedig haladéktalan intézkedésekkel kellett a szakadék széléről elrángatni az országot. Szerintem ezekben a kijelentésekben nem nagyon lehet vita közöttünk.

Mint az ön facebook-bejegyzéseinek rendkívül lelkes reggeli olvasója, egy zárt logikai láncot hadd vázoljak fel önnek. Ez a zárt logikai lánc alapvetően számokból áll. 2002-ben a magyar államadósság a GDP-hez viszonyítva 53 százalék volt. Ezt nem vitatja senki. 2010-ben ugyanez a szám 82 százalék. Ha forintban beszélünk, akkor azt mondjuk, hogy 2002-ben 8 ezer milliárd forint, 2010-ben pedig 20 ezer milliárd forint volt a magyar állam adóssága. Ez testvérek között is két és félszeres mérték 8 esztendő alatt. Nyolc esztendő alatt négy kormánya volt ennek az országnak, négy szocialista kormánya, ebből kettőt ön vezetett, egyet Medgyessy Péter, egyet Bajnai Gordon. Ön a harmadik miniszterelnök, akit meghallgatunk. Az ön elődje és az ön utódja, ha ezzel az egyszerű kifejezéssel akarnám illetni, akkor azt mondanám, hogy önre kente az államadósság növelésének fő felelősségét, ha nem ennyire pongyolán akarok fogalmazni, akkor segítségül hívok három idézetet.

Medgyessy Péter azt mondta, hogy „az adósság nem akkor ugrott meg, bár valamelyest emelkedett, de bőségesen megfelelt még az európai normáknak”. Mondja ezt a maga időszakáról. „Hogy 2005-től mi történt, az pedig nem az én felelősségi körömhöz tartozó kérdés.” Medgyessy Péter tehát hárítja az államadósság növelésének felelősségét. Bajnai Gordon pedig azt mondja, hogy „a növekedés érdekében, hogy kitörhessünk az eladósodási csapdából, olyan strukturális változásokat kellett véghez vinnünk, amelyek jó néhány éve, azt gondolom, tíz éve halasztódtak.” Ő is egyébként itt, a bizottsági ülésen azt mondta, hogy az államadósság emelkedési mértékének megfékezésével volt elfoglalva. Akkor már csak hab a tortán Oszkó Péter úr nyilatkozata, aki szintén itt a vizsgálóbizottság színe előtt azt mondta, hogy „az Orbán-kormányánál csak egy kormány volt, amely nehezebb helyzetet örökölt, és az a mi kormányunk volt.” Mondta ezt Bajnai Gordon kormányára.

Miniszterelnök Úr! Ha ezek a kijelentések igazak, akkor, azt gondolom, jogosan merül fel a kérdés. 2002. és 2010. között az államadósság a két és félszeresére emelkedett, kiszolgáltatva Magyarországot. Erre az ön elődje egyértelműen azt mondja, hogy nem az ő ciklusára tartozik ez a történet, akkor a maastrichti kritériumok alatt voltunk, az ön utódja pedig azt mondja, hogy ő már az államadósság mértékének megfékezésével volt elfoglalva. Így már csak az ön miniszterelnökségi időszaka marad. Ha ön azt mondja, hogy a fő felelősség mégsem ide tehető, akkor jogos a kérdés hogyan is jutottunk ide 2010-re, ahová jutottunk.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! azt gondolom, hogy a 2002. előttre való hivatkozás részint hiteltelen, részint pedig igaztalan. Hiszen abban is egyértelmű egyetértés van mindenki között, hogy 2002. előtt ez az ország jó gazdasági állapotban volt. A kormány gazdaságpolitikája egyértelműen sikeres volt. 2002. után volt egy törés kétségtelenül. Ezt mutatják a számok, mutatja az államadósság is. Sikertelen megszorító intézkedések, 2006-ban

egy ön által is bevallottan hamis költségvetés, az igazság nem minden elemének felfedése – ezek okozták, hogy Magyarország 2010-ben ide jutott.

Én azt szeretném öntől kérdezni, tisztelt miniszterelnök úr, hogy a mostani helyzet fényében hogyan látja, 2008-at megelőző időszakban nem lett volna-e érdemesebb inkább a válságra való felkészüléssel foglalkozni. A 2006-os költségvetési hamisítások mennyiben kötötték meg az önök kezét? Mennyiben jelentették akadályát annak, hogy felkészítsék az országot a válságra? És még egyszer belevágna-e abba, hogy adatokat hamisítsanak, és ön által később bevallottan átverjék a közvéleményt egy választási győzelem érdekében? Hogyan látja ma a 2010-es, 2011-es nehézségek mennyiben fakadnak ezekből a hazugságokból és ezekből a hamisításokból?

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Miniszterelnök úr, öné a válaszadási lehetőség. Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Miniszterelnök kollégáim megjegyzéseit, akikkel egy politikai térfélen küzdöttem, nem szívesen kommentálnám. *(Babák Mihály: Hát, pedig kellene.)* Az önök dolga. A bizottságot erre kérte fel a parlament, hogy a megismert tények alapján rajzoljanak egy képet. Nyilván a meghallgatások erről szólnak. Ezért készültem számokkal, adatokkal, grafikonokkal, hogy ennek nyelvén beszéljünk. A politizáláshoz van elég szókincsünk mindnyájunknak. Annak van más terepe is. Hát, ha azt mondja képviselő úr, hogy ne mutogassunk vissza, mert az illetlen, akkor, azt hiszem, megállapodhatunk ebben, csak akkor ön sem mutogasson vissza. *(Babák Mihály: Hiteltelen, nem illetlen.)* Az a helyes, ha egy nyugodt szakmai beszélgetést folytatunk. Én ígérhetem, hogy meg fogom önöket hallgatni minden alkalommal. Igényt tartok rá, hogy önök hasonlóképpen járjanak el.

Számokkal bizonyítottam, ha önök kívánják, vannak részletesebb táblázataim is, hogy 2002-ben egy sor intézkedéssel Orbán Viktor kormánya megszegte a felelős költségvetési gazdálkodás követelményét. Jelentős, több mint 500 milliárd forintot meghaladó extra kiadásokat hagyott a költségvetésben. Hogy Medgyessy Péter ezt miként minősítette úriemberként, azt inkább tekintsék bóknak, mint igazságnak. 2010-ben és 2011-ben önök éppen a most kárhozott IMF-hitelből vásárolták meg a MOL-t, és ezzel éppen 500 milliárd forintot plusz államadósságot okoznak. Az önök kormányzása idején, 2010-től napjainkig az erőszakosan államosított magán-nyugdíjpénztári bevételeken túlmenően 1200 milliárd forinttal növelték az államadósságot. Ez már az önök sara. Ez az Államadósság-kezelő Központ honlapján megtalálható.

Ki a felelős? Akkor én elmondom. Úgy látom, hogy vannak, akik nehezen viselik el a felelősséget. Én nem ezek közé tartozom. Három kormány a fő felelőse a 2001. és 2006. közötti, a korábbi éveknél lényegesen nagyobb költségvetési hiánynak. Sorrendben mondom akkor újra: több mint 800 milliárd forinttal Medgyessy Péter kormánya, 570 milliárd körül Orbán Viktor kormánya és 520 milliárd körül az én kormányom. Halkan jegyzem meg, hogy jogerős bírósági ítélet állítja, hogy kormányom vagy kormányom tagjai nem hamisították meg a költségvetést. Képviselő úr nem mond igazat. Tudnám ezt karcosabb szóval is leírni. Azt gondolom, hogy 2001-et követően három kormány is rabja lett egy illúzióknak. Annak az illúzióknak, hogy elegendő csak akarni, és elegendő többet költeni, és ha többet költünk, attól automatikusan az ország sorsa jobbra fordul. Ez tévedés. Ez politikai és szakmai tévedés volt. Ennek a tévedésnek a beismeréséről szól 2006. A 2006-ot követő költségvetési politikánkat az adott szituációban helyesnek, az ország érdekeit szolgálónak látom. A 2004. és 2006. közötti politikánkat pedig az indokoltnál nagyvonalúbbnak, hogy szociális, jóléti intézkedésekkel, jelentős infrastrukturális beruházásokkal jobbra tegye az ország sorsát. Ezek a pénzek ott vannak a nyugdíjban, ott vannak jövedelmekben, ott vannak autópályákban. Erre fordítottuk.

Kétségtelen, magam is azt gondolom, hogy a kevesebb több lett volna. Hogy a felelős költségvetési gazdálkodás alapkövetelményeit valamennyi kormány, az én kormányom is megsértette. Politikai nagyravágyásból, az ország szolgálata iránti, talán megalapozatlan törekvésekből, de merem hinni, hogy jó szándékból. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Lenhardt Balázs képviselő úr jelezte, hogy szólni kíván. Parancsoljon!

DR. LENHARDT BALÁZS (Jobbik): Köszönöm szépen. Megdöbbenve és némi megrendüléssel ülök itt, a bizottságban, mert ez az egész mai meghallgatás egyfajta láttelep az úgynevezett demokráciánk állapotáról, az egész elmúlt 20 évről, és mindenről, ami ma zajlik a társadalomban. Gyurcsány Ferenc nem csupán az elmúlt 8 év, de az egész elmúlt 20 év politikai és gazdasági elitjének meghatározó és szimbolikus alakja, gátlástalan politikai maffiózó. Az ügyeivel gyakorlatilag kitölthetnénk itt az egész napot, ha elkezdenénk sorra venni, az őszödi nyaraló megvásárlásától kezdve, amit az állam utána visszabérelt tőle, és pár év alatt az eredeti vételár bőven megtérült. A Szalay utcai ingatlant, ahol az állammal közös tulajdonban hajtott végre Gyurcsány Ferenc tulajdonába tartozó épületfelújítást, amiből aztán jelentősen gazdagodott. A fantomcége, a Nomentana vagy a Fittelina Kft. ügye, ahol a saját villájának úszómedencéjét építette meg úgy, hogy ezzel gyakorlatilag adót csalt, és jelentős bevételektől fosztotta meg a költségvetést.

Ő gyakorlatilag a köztulajdon privatizálásának nagymestere. És vizsgálta már ezeket az ügyeket is alelnök úr, aki most éppen nem figyel, kifejezetten a miniszterelnök gazdagodásáról szóló albizottság keretében 2005-ben. De nem lett azoknak sem semmilyen következménye, mint ahogy nagyon sok mindennek semmilyen következménye nincs. Az a probléma, hogy ezekről csak tárgyalgattunk, jelentések, papírok készültek, nyilatkozatok hangzottak el, beszélgetünk róla, és közben minden megy tovább. Az elmúlt 20 évben minden egy rendszert képez. Nos lehet, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben a legfontosabb probléma az államadósság terhe, amit nem tud kitermelni Magyarország. Fontos ezzel a kérdéssel foglalkoznunk, és örülök is, hogy létezik ez a bizottság, de Gyurcsány Ferencet erről megkérdezni? Hogy mondjam?! Statisztikákat, adatokat mindenről lehet gyártani, többféle nézőpontból. Sőt, hamisítani is.

Igazából azzal, hogy meghallgatjuk a hazugság apostolát, nem gondolnám, hogy valamiféle lényegi előrelépést fogunk tenni az elmúlt évek feltárásában. Sajnos az államadósság itt van, és most kellene rá megoldást találni. Ez persze a kormányzópartok felelőssége. De úgy gondolhatjuk, hogy neki azok voltak a legfontosabb problémái, ami miatt álmatlan éjszakái lettek volna, hogy neki akkor kormányzásként az őszödi beszéd kiszivárogtatásával kellett foglalkoznia, a tévészékház provokációval, amiben úgy tűnik, hogy szálak egészen a legfelsőbb vezetésig nyúlnak, hogy vajon miért nem rendelték oda a rendőri erősítést, amikor kiszolgáltató helyzetben volt ott pár tucatnyi rendőr. Vagy a cigánygyilkosságokról is beszélhetnénk, ahol a rendelkezésre álló adatokból úgy tűnik, hogy valódi titkosszolgálati háttérrel akarták ezt az ügyet a magyar társadalom nyakára hozni.

Gyurcsány Ferenc fehéren-feketén megmondta, hogy „elkúrtuk. Nem kicsit nagyon. Ilyen böszmeséget nem csinált még az ország”. Azt is elmondta teljesen őszintén, hogy ők hazudtak reggel, délben, meg este. Akkor nem gondolhatjuk komolyan, hogy ez a vizsgálóbizottság majd most teljesen más megállapításokra fog jutni. A demokráciánk állapota olyan, amilyen. Nem véletlen, hogy ezután a beszéd után is miniszterelnök maradhatott, és a tüntetők, akik ezt az égbekiáltó igazságtalanságot már nem akarták tovább elviselni, valóban előbb-utóbb megunták és hazamentek. Gyurcsány Ferenc most is itt ül közöttünk, ott ül a parlamentben, nyugodtan kérdezhet Orbán Viktortól vagy akitől gondolja, mi pedig játsszuk ezt a demokráciásdit, kérdezzük, és azt hisszük, hogy ezáltal bármi változni fog.

Pedig ki kellene mondani az igazságot, az egész magyar demokráciánk, ami most van, csődöt mondott. A demokratikus intézményrendszer különböző szervei nem látják el feladatukat. Hogy gyávaságból, érdekből, sunyi lapításból, de nem teszik a dolgukat. Ezért tartunk itt, ahol. Hagyó, Hunvald és bűntársaik már kiszabadultak a börtönből, Gyurcsány Ferencet ez csak a távoli időben fenyegetné esetleg. A mentelmi bizottság húzza az időt mindenféle papírokra várva. Holott nemcsak a sukorói ügy lenne, ami miatt ez a felelősség fennáll. A társadalom önöknek komoly felhatalmazást adott a változásra, amit egyelőre nem használnak arra, hogy a remélt és tényleg jogosan elvárt igazságszolgáltatás és elszámoltatás megtörténjen. Vizsgáljatunk, beszélgetünk, van elszámolásügyi kormánybiztos, de valódi előrelépés nincsen.

A lényeg az, hogy amíg az itt ülő Gyurcsány Ferencből nem lesz Gyurcsány fegyenc, addig nem lesz valódi változás. Nem lesz az a társadalmilag elvárt igazságszolgáltatás, ami után egy új lappal, tiszta lappal indulhatna az új kormány, és megkezdhetnénk az ország újjáépítését. Addig csak bohócforradalmárok, fülkeforradalmárok vannak, és buzifelvonulás van Budapesten. Köszönöm.

ELNÖK: Öné a szó.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Hát van olyan zavaros szöveg, és van olyan zavaros elme, ami nem méltó a válaszra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ha megengedi, én is föltennék egy pár kérdést, miniszterelnök úr. Ön a felelős kormányzásról beszélt a bevezetőjében. Én is úgy gondolom, hogy a felelős kormányzás a legfontosabb dolog, amit egy miniszterelnök, illetve egy kormány meg kell valósítson a ténykedése alatt. Tételezzük föl, hogy amit ön elmondott, valóban így van. 2002-től már tanácsadóként, utána miniszterként a Medgyessy Péter vezette kormányban is részt vett. Ha ön felelősen gondolkodott és gondolkodik, mint ahogy most ezt próbálja nekünk bizonyítani, akkor, amikor ön miniszterelnök lett, látnia kellett, és vélhetőleg látta is, az őszi beszéd is erre utalt, hogy nem jó irányba haladnak a folyamatok. Hogy itt valamit nagyon elrontottak. És akkor ön erre még rátett egy lapáttal, és gyakorlatilag beletaszította az országot a kilátástalanságba, az adósságcsapdába.

Miért következett ez be? Mi volt az oka annak, hogy nem mert, nem tudott, nem akart változtatni azon, amit ön felelőtlen politizálásnak nyilvánított, ha ez valóban így van? Ha ön ezt ennyire világosan látta, akkor 2004. után miért nem változtatott az ön kormányának politikáján? Hiszen ön már benne volt előtte is Medgyessy Péter kormányában is. Világosan kellett hogy lássa a folyamatokat, ön volt a tanácsadója. Akár már akkor vissza kellett volna húzni Medgyessy Pétert, hogy ez nem jó irány, miniszterelnök úr, vagy Péter, ahogy szólította. Nem tudom. Ez nem következett be. Sőt, 2005-ben egy ötéves adócsökkentési programot fogadtak el. Majd 2006. után igyekeztek valami változást hozni, de 2008-ra gyakorlatilag oda értünk, hogy az ország nem készült föl a válságra. Nem készítették föl a válságra. Mi volt ennek az oka, miniszterelnök úr, hogy nem fejtettek ki felelős kormányzást? Mi akadályozta meg önt ebben? Várom a válaszát!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Nem tudom, hogy ön képviselő volt-e 2002. előtt. Bocsásson meg, hogy nem emlékszem rá. Akkor én még nem voltam az. Elnök úr, mondja, mi akadályozta meg önt abban, hogy tiltakozzon Orbán Viktor miniszterelnöknél 2001-ben és 2002-ben a választási költségvetés ellen? Mi? *(Dr. Dancsó József közbeszól.)* Értem. Akkor ezek szerint nem látta át, hogy amit önök megszavaznak, az 2002-re sok százmilliárd forint többletkiadást okoz. Mi akadályozta meg önt abban, hogy szóljon a miniszterelnöknek, hogy 2010-ben egy feszített, de tartható költségvetés mellett és ellenére ne

döntsenek több százmilliárd forint bevételről lemondó adócsökkentésről? Kormányaink, beleértve az önök előző kormányát is, 2002. és 2010. között nagyon sokszor, azt gondolom, talán nem kellő felelősséggel, ebbe beletartozik a mostani adócsökkentés is, adócsökkentésről döntöttek. Döntöttünk mi is adócsökkentésről, és önök is. Azért döntöttünk úgy, gondolom, ön is most azért döntött úgy, hogy támogatja a kormányát, mert hitt az igazában. Gondolom, ön azért szavazta meg a kétszer száznapos programot, mert hitt abban, hogy az jó.

Önök a száznapos program megszavazás előtt két hónappal még kormányon voltak. Ismerték a költségvetés állapotát. Úgy döntöttek, ahogy a szocialisták is, hogy a száznapos program támogatható. Ugyanabban a bűnben vagyunk, ha bűnben vagyunk. Ön is igennel szavazott, én akkor még nem, mert nem voltam képviselő. 2001-ben elkezdődik az egymásra ígéretések, egymásra licitálások hosszú spirálja. Ami mögött részben ott van a politikai kiszorítás, amit önök mind a mai napig tesznek. Bármilyen áron megszabadulni a politikai riválistól. Ha kell, akkor többet is megpróbálni tenni, mint ami reális. Ez hatja át az önök 2001-es, 2002-es programját. És minden bizonnyal ez hatja át a mi programunkat is. Bizonyítani az országnak, hogy meghalljuk a szegények hangját, hogy meghalljuk az alul fizetett orvosok hangját, hogy megérdemlik az 50 százalékos béremelést 2002-ben. Ön is megszavazta, én is. Igen.

Bizonyítani a nyugdíjasoknak, hogy megérdemlik, hogy növekedjen a nyugdíjuk. Megszavazták önök is és én is. Természetesen. A kormánypártoké a felelőség. Nem vitatom. A 2006-2010. közötti kormányok kivételével, beleértve az önök mostani kormányzásának első felévé, most van egy fordulat. Laza költségvetési politikával mindig többet akartunk költeni. Mindig. Útépítésre, iskolaépítésre, kórházépítésre. Emlékszem, a 29-es gazdasági akcióterv egynémely adócsökkentését alig pár nappal később visszavonták. Ön is emlékszik, Orbán miniszterelnök úr idén januárban azt jelentette büszkeséggel, hogy a tavalyi költségvetési hiányterv teljesült. Majd pár nappal később kiderült, hogy 3,8 százalék helyett 4,3 százalék a hiány, 0,5 százalékpontot hibáztak fél év alatt, aminek a többsége a központi költségvetés többlethiánya, kisebbik része a többségében fideszes önkormányzatok hiánya. Azaz azt tudom önnek mondani, aki fehérben meg feketében kívánja ezt láttatni, aki nem kész az árnyalt elemzésre, az lehet, hogy politikai felelőst fog találni. Önöknek ehhez van többségük. De közeledni az igazsághoz nem fog. De hát ez már az önök felelősége. Az önök felelősége, amilyen konklúziót levonnak, én meg majd nyilván hozzá fogom tenni a magamét.

ELNÖK: Kicsit konkrétabb választ szerettem volna. Babák képviselő úr jelezte, hogy szólni kíván.

BABÁK MIHÁLY (Fidesz): Én pont ezért, mélyen tisztelt elnök úr, tisztelt miniszterelnök úr, fölteszem azt a kérdést, amit Dancsó képviselőtársam is megfogalmazott. Nézzé, a felelőség kérdéséről beszélünk. Ön pedig maszatol ebben a tekintetben. Mutogat Orbán-kormányra, nem fogadja el Medgyessy véleményét, nem fogadja el László Csaba vélekedését. Pedig ellenőrizhető a tevékenységük. Úgy gondolom, hogy miután most is a 2011-es évről beszélt, ténylegesen maszatol. Próbáljunk meg egy kicsikét a felelőség kérdésében konkrétan beszélni.

Miniszterelnök úr, nem haragszik meg, de én elmondom önnek azt, hogy az egész 8 év alatti tevékenységéért felelősnek tartom, hiszen ön főtanácsadó volt, kormánytag volt, miniszterelnök volt, később pedig parlamenti képviselő. És vezető alakja a koalíciónak, fontos szerepet töltött be. Bajnait nem túlságosan értékelem, mert ő végrehajtotta annak idején az IMF-nek önök által, Veres János által megajánlott feltételeket, végrehajtotta a megállapodásban Magyarország számára meghatározott megszorító intézkedéseket. Szóval, úgy gondolom, hogy kell ezzel foglalkozni, de nem kell visszamutogatni. Konkrét időszakot

vizsgálunk. Kár mellébeszélni, mert nem tud vele meghatni minket, és nem az a szándékunk, hanem szeretnénk megnézni, hogy az elmúlt 8 év alatt milyen hibákat követtek el, és ki a felelős érte.

Miniszterelnök Úr! Ön mondta azt, hogy nem kormányoztak. Mondja meg nekem, miért nem kormányoztak. És mit értett ez alatt annak idején, Őszödon? Ugyanis a személyes praxisom és tapasztalatom, hogy beszéltek konvergenciaprogramról, ami nem azt jelentette Magyarországon, mint általában. Beszéltek a reformokról, és mindennap voltak bejelentések, de a reform sem azt jelentette az önök terminológiájában, amit általában jelent a reform szó. Szóval, ha ön tudta, hogy baj van, márpedig tudta, mert Őszödon elmondta, és miniszterelnök volt, akkor miért nem kormányoztak? Kérem, próbáljon meg válaszolni erre, mert az, amit tettek, és amiről ön is beszámolt, az mind-mind megszorítás.

Miniszterelnök úr, ön a számokban nem megbízható, maradjunk annyiban. Már csak azért is, mert vannak dolgok, például az 50 százalékos béremelés, amit beállít a Medgyessy-kormány, holott nagyon jól tudja ön is azt, hogy az önkormányzatokra passzírozták át jelentős részét. Akkor kezdtek eladósodni az önkormányzatok. Szóval, én nem bízom az ön számaiban. Sőt, nekem eléggé furcsa az a tábla is, többet itt megforgattam, hogy az államadósság-szolgálatot GDP-arányosan számolta ki. Úgy gondolom, hogy nominálisan van jelentősége, de ne menjünk bele ilyen részletekbe.

Kedves Miniszterelnök Úr! Tudja nagyon jól, hogy a Medgyessy-kormány és ön is igyekezett adni az embereknek. De többet vettek vissza, mint amennyit adtak. Sőt, mi több, kedves volt pénzügyminisztere és frakciótársai azt mondják, hogy az államadósság a magyar emberek zsebében van. Hát, ezt nem érezzük Békés megyében! Nem érezzük, mert nagyon rosszul élnek, jó, ha tudja. Ön beszél az igazságosságról, a szegénységről, az elesett emberekről, és közben a létminimum tájékán él. Ön tudta már 2006-ban, hogy nagy baj van. Pontosan tudta. Nem tárta az ország elé. A bírósági döntés arról szólt, hogy nyilvánosságra kellett volna hozni adatokat a választások előtt.

Ön beszélt a válságról is. Miniszterelnök úr, 2008-ban világgazdasági válság, bankválság, pénzügyi válság tört ki. De ön tudta 2006-ban, hogy Magyarországnak saját pénzügyi válsága van, amit önök idéztek elő.

Szeretnék önnek konkrét kérdést föltenni, mert az iméntiek többségükben vélemények voltak. Nézze, Medgyessy Péter már jelezte, hogy korrupciós ügyek vannak a kormány tájékán és a koalícióban. Ön szerint mibe került ennek az országnak a korrupció, ami az önök kormánya alatt dívott? Miniszterelnök úr, föl kell tennem azt a kérdést, mert ön ugyan nagyjából azt mondta, hogy felelős ön is, de miben felelős. Ha lenne szíves taxálni azt, hogy ön miben felelős a kormányzása alatt, miniszterelnöksége alatt az államadósság növekedését illetően! És kérem, ne 2001-ről meg 2002-ről és 2011-ről beszéljünk, hanem a konkrét kormányzati időszakról.

Fölteszik a kérdést sokan ebben az országban, miniszterelnök úr, hogy mire ment el a sok pénz. Nem érzik a bőrükön, nem érzik a településeken, nem érzik az életkörülményeikben. Miért nőtt meg a hiány, és hol van ez a pénz? Meg kell kérdezni azt is öntől, kérem, próbáljon meg rá válaszolni, ha tud, mennyibe került az országnak a koalíció. És ha már ön szóba hozta a MOL-t, meg kell kérdezni, hogy miért adták el a MOL-részvényeket annak idején Londonban. Egyelőre ennyi, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Miniszterelnök úr, a válaszadási lehetőség az öné.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Azt javasolnám képviselő úrnak, ha megkérdezi, hogy hová ment el a sok pénz, *(Babák Mihály: Ezt az emberek kérdezik.)* ezt kérdezik öntől, akkor nézzen a szemükbe, és mondja a következőket: például, amikor 2002-

ben átadtuk a kormányzást, és most, amikor átvettük 2010-ben újra, a kettő között a nyugdíjak vásárló értéke 30 százalékkal nőtt. Például erre ment el. Hogy az átlagos jövedelmek vásárlóértéke 25 százalékkal nőtt. Például erre ment el. *(Babák Mihály: Hitelből.)* Mondja azt a választóinak, hogy ez a sok pénz arra ment el, hogy Magyarországon volt pár olyan kormány 2002. és 2010. között, amelyik nem nézte tétlenül, hogy sok gyerek éhen megy az iskolába, és először az elmúlt évtizedekben ingyenes étkezést ad valamennyi rászorult gyerekeknek. Vannak olyan iskolák, ahol a gyerekek 50 százaléka ingyenes étkezést kap. Mondja el nekik azt, hogy vannak olyan gyerekek, akik ezektől a kormányoktól ingyen tankönyvet kaptak. Aztán mondja el nekik, békési példát talán kevésbé tudok mondani, de menjenek el Gyulára, nézzék meg, hogy Gyula főtere mennyit változott. Utazzanak el Debrecenbe, nézzék meg a klinikát, nézzék meg a főteret. Látogassanak el gyerekeik, unokáik egyetemére, és azt fogják látni, hogy szinte nincs olyan egyetem, ahol ne épült volna új campus, könyvtár, laboratórium vagy kollégium. *(Babák Mihály és Seszták Oszkár közbeszól.)*

ELNÖK: Képviselő urak, a miniszterelnök urat illeti a szó. *(Babák Mihály: Jó, de az uniós forrásokból volt.)*

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: A polgári mértéktartás erényeit javaslom gyakorolni, és a türelmet. Nincs okuk idegeskedésre, mert önök többségben vannak. Én egyedül ülök magukkal szemben.

ELNÖK: Miniszterelnök úr, öné a szó. Tessék folytatni. Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Türelmetlenek a kollégák. Nincs okuk. Kormányoznak még egy darabig. Nem addig, mint szeretnének, de még egy darabig önök kormányoznak.

Ezekre ment el a pénz. Igazuk van, ennek egy részét hitelből, de erről beszélgetünk. Ezért nőtt az államadósság. Ez nem olyan bonyolult összefüggés. Merthogy ezeket a programokat csináltuk, és ezeknek a programoknak a költsége időnként meghaladta a bevételeket, ezért növekedett az államadósság. Kérdezze meg az önt megkérdő embereket, örülnének-e, ha ma 15 százalékkal kevesebb lenne a nyugdíjuk, de kevesebb lenne az államadósság! Kérdezze meg őket! Itt van a pénz.

Miben vagyunk felelősek? Hát abban, amiről beszélünk. Hogy a tenniakarás, az ország gondjaiban való helyes megoldások keresésének szándéka időnként erősebb volt, mint azok a korlátok, amelyeket figyelembe kellett volna venni. Ebben. Végigolvastam a jegyzőkönyveket. Nem várhatnak el tőlem többet, ha jól sejttem, ezen a bizottsági ülésen, mintha én lennék az első, aki azt mondja, hogy a felelősséget viselő három kormány közül az egyik az enyém. Uraim! Nem én mosakodok. Önök mosakodnak, amikor nem ismerik el a 2002-es örökségünkben való szerepüket, önök mosakodnak *(Babák Mihály: Reggel meg este.)*... Köszönöm szépen, elnök úr, befejeztem a választ.

ELNÖK: Balla György képviselő úr a szó.

BALLA GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm szépen, miniszterelnök úr, azt is, hogy megnevettetett. A polgári mértéktartás, ahogy ön fogalmazott, egyébként erényünk. Nem haragszik, gondolom, azért, ha azt mondom, hogy ön ezt próbára teszi. És talán azért sem haragszik, ha azt meg kell állapítanom, hogy az az alapvető jellemvonása, amiről az egész ország ismeri önt, nem sokat változott az elmúlt időben.

Azt mondta, hogy tényekről beszéljünk, és hozott sok táblázatot. Akkor azt választom, hogy tegyük ezt, nézzük meg a tábláit. Az első tábla, ez az öné, ugye, tehát nem most húztam elő a táskámból. Van egy sor, ami az Orbán-kormányt értékeli. A nyugdíjak kétszer 3 százalékos többletemelése 2001-2002-ben. Nem tudom, emlékszik-e, hogy amikor ön vezette Medgyessy Péter kampányát, akkor miről beszéltek 2002-ben? A nyugdíjak kapcsán miről beszéltek? Megkérdezhetem, miniszterelnök úr, hogy ha most ezt megnézzük, akkor ki a hazug?

Nézzünk egy másik tábláját. Államadósság. Ezt is ön hozta, ha jól látom. Mi azt állítjuk, hogy 2002-ben 52 százalék volt, 2010-re pedig 82 százalék volt a GDP-arányos államadósság. Az ön táblájában az szerepel, hogy 2002-ben 55 százalék, most pedig 80,2 százalék. Ez közöttünk a vita? Ennyi a különbség? Ebben keresi ön a felelőst a másik irányban? Három százalékért? Nem 3 százalékról beszélünk. Érti már? Lassan, lassan fölfogja, hogy mit tett?

A három kormány közül ön az egyetlen, aki legalább felelősséget vállal. Erről beszél. De négyben volt benne. A helyzet ugyanis tényleg a következő. Ne tegyen már úgy, mintha mindenki a Holdról érkezett volna most. Medgyessy Péternek ön főtanácsadója volt. Annál is több, pontosan tudjuk. Utána a kormányának tagja. Amikor ön arról beszél, keresgetem a táblákat, hogy Medgyessy Péternek mekkora felelőssége van az államadósságban, ez a, ha jól látom, 937 milliárd, ez is az ön táblája, ugye, akkor ön ebben nincs benne? Ön akkor ott csak ült, nem adott tanácsot, nem mondta el, hogy mit kell hazudni, nem mondta el, hogy mivel kell kampányolni, nem mondta, hogy mit kell megvalósítani. Semmit. Ön csak ott volt. Felelőssége semmi, nyilvánvalóan.

Azután, miután ezt a táblát ön adta ki, és Medgyessy Pétert követte kormányon, mit tett? Ehhez még hozzátette az úgymond saját 500 milliárdját. Önnek nem az 500 milliárd a sajátja, értse már meg! Ez – plusz az 500 milliárd. Abban lehet igaza, hogy ez az 500 milliárd, amiről beszél, a Gyurcsány-kormányé, de nem Gyurcsány Ferencé. Gyurcsány Ferenc sokkal-sokkal több bünt követte el ennél. De, gondolom, ugyanazokról a számokról beszélünk, azt hiszem, ez is az ön táblája.

Előzetes meghallgatások. Medgyessy Péter, akit ön, talán lehet, hogy nem pontosan fogom most idézni, de korrekt úriembernek minősített akkor, amikor egyébként Medgyessy Péter elismerte az Orbán-kormány tevékenységét, és azt mondta, hogy az országot, stabil és jó állapotban adta át, és ezt meg is köszönte Orbán Viktornak. Tehát akkor Medgyessy Péter egy úriember. De amikor úgy nyilatkozik, ami önnek nem tetszik, akkor nem az? Ön a következőt mondta, és az ön táblája alapján tényszerű, amit mondott, hogy amikor ő átadta önnek a kormányzást, még mindig a maastrichti kritérium, tehát 60 százalék alatt voltunk államadósságban, 59,2 százalékot említett pontosan. Ő most nem mondott igazat? Ha meg igazat mondott, akkor mi történt utána? És ha kellett volna lépni utána, akkor miért nem lépett?

Oszkó Pétert is meghallgattuk. Olyan nagyon messze nem állhat öntől, hiszen Bajnai Gordon volt az egyik legmegbízhatóbb ember a kormányban, mindig odaállította, ahol egyébként a pénzt osztották. Tán ön is emlékszik rá, volt tárca nélküli miniszter, fejlesztésügyi, aztán önkormányzati, akkor odakerültek a fejlesztések, aztán meg gazdasági miniszter, és akkor odakerültek a fejlesztések. Tehát mindig odapakolta ön, ahol egyébként a pénzek közelébe lehetett férni. Gondolom, megbízható embernek tartotta. Valószínűleg Oszkó Pétert is, aki az ő pénzügyminisztere lett. Oszkó Péter szó szerint azt mondta, olvashatta a jegyzőkönyvben, hogy a 2006 után szükséges kiigazítások nem használtak az országnak. Tehát nem az történt, aminek történnie kellett volna. A kiigazításokat szükségesnek ítélte, de azoknak az irányát, módját, célját, tehát mindazt, amire ön most olyan marha büszke, azt nem. Azt nem.

És tudja, miniszterelnök úr, ha újra azt halljuk öntől, amit itt az előbb Babák képviselő úr kérdésére válaszolt, és amit úgy tudnék összefoglalni, hogy Magyarország stabil és nagy a jólét, emlékszik rá, most ugyanerről beszélt, hogy az emberek, a nyugdíjasok mennyivel jobban élnek, mennyivel több pénz van a zsebükben, mert önök mindezt megtették, akkor mondja, miért zavarták el magát ilyen arányban? Ha ez mind így van. Ha most véletlenül igazat mondana, akkor miért zavarták el mégis? Ilyen butának gondolja az embereket? Tényleg ez a véleménye Magyarország polgáraitól? Erre az egy kérdésemre adjon választ. A többire úgy is fölösleges.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Öné a lehetőség.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Hát, ha csak erre a kérdésre kíván választ kapni, ez egyszerűsíti az én dolgomat. Mondja, miért zavarták el magukat 2002-ben? Ha olyan jól kormányoztak? Pont ezért. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Seszták Oszkár képviselő úr!

SESZTÁK OSZKÁR (KDNP): Köszönöm szépen. Továbbra is gyakorolva a polgári erényeket és kellően nyugodtan próbálok feltenni kérdéseket, vagy inkább véleményt megfogalmazni. Hiszen valóban bicskanyitogató az ön fellépése és egész habitusa. Erről nagyon sokan, egyre többen így vélekednek az országban. A meghallgatást ön egy színpaddá igyekszik varázsolni, hasonlóan a kormányzásának időszakához. Ha valamiben ön tehetséges, akkor talán ebben. Talán ebben, hogy színpaddá tegye a mostani meghallgatást is. De ahhoz nem elég bátor, hogy egyedül jöjjön el erre a színpadra, táblázatokat hoz, közben tanácsadót hallgat meg. Hány spin doktornak fizetett ön azért és mennyit, hogy ezt a meghallgatást ilyen módon és ilyen körülmények között tudjuk lebonyolítani? Talán emlékszik arra is, amikor volt egy kampányvita, amire ön bevitt egy monitort. Igen, a Medgyessy-vitára gondolok. Most is ilyenfajta trükkökkel próbálkozik, hogy a meghallgatást, a figyelmünket elterelje a lényegről trükkök százaival. De mondom, ahhoz nem volt elég bátor, hogy egy tollal és egy papírral jöjjön el a meghallgatásra.

Látszatok világa. Mint ahogy az ön kormányzásának időszaka is, és annak a politikai felelőtlenségnek és elképesztő magatartásnak a világa, amit úgy tudnék összefoglalni, hogy országot egy lóért. Valóban, úgy, ahogy hallhattuk előző képviselőtársunk hozzászólásából, véleményéből is, amit ön semmire sem méltatott, a Medgyessy-kormány időszakához is kapcsolódik. Tehát, ha ott látták, hogy baj van, és az ország a tét, akkor nem kellett volna rátenni még 500 milliárdot, ön szerint, pusztán csak azért, hogy megnyerje a választásokat, és ön személyesen továbbra is a hatalomban maradhasson még, és folytathassa talán ön által küldetéstudatosnak ítélt kormányzását, meggyőződve az ön állítólagos igazáról. De hát erre sajnós, majdhogy nem egy ország ment rá. Országot egy lóért. Ön feláldozta az ország későbbi lehetőségeit a hatalomban maradásáért.

Azért én arra kíváncsi lennék, és ha nem gyakorolnánk a polgári erényeket, és ezt a meghallgatást valóban nem tényszerűen és valamelyest a számok világában akarnánk tartani, akkor én is feltehettem volna azokat a kérdéseket, amiket Lenhardt képviselő úr feltett. Azért a politikában annyira járatosak vagyunk, hogy a testbeszéd sokszor többet árul el, mint a mondatok. Ilyenkor kezdett el fészkelődni, és azt a túlmozgásos technikáját bemutatni, amiről ön ismertté lett a politikában akkor. Amikor a politika látszatvilágáról van szó, akkor pedig támad, és igyekszik a nyugalom és kiegyensúlyozott látszatát kelteni. De a képek nem hazudnak. Ha önnek van félnivalója, akkor ettől van félnivalója, és talán legbelül fél is ezektől a kérdésektől. A hallgatás beleegyezés. Valahogy kommentálja ezeket a súlyos vádakot.

És ha a politika terepén maradunk, ami az ön igazi világa és a látszatok világa, az ön pártja éppen most próbál megszabadulni öntől, illetve az ön által jelentett tehertételtől. Eljátszani újra azt, amit az utolsó 20 évben, de talán az utolsó 9 évben is nagyon sokszor eljátszott, semmi köze önhöz, nyissunk egy új korszakot, legyen reform. Éppen ez történik az ön pártjában. Remélem, hogy ezt még egyszer talán az ország nem fogja elhinni, hogy önhöz, a Szocialista Pártnak semmi köze nem volt. De igen. Ön jelenti a Szocialista Párt valódi lényegét. Köszönöm.

ELNÖK: Miniszterelnök úr, parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Hát kevés annál megtisztelőbb van, amikor kormánypárti képviselők érdeklődést mutatnak a legnagyobb ellenzéki párt belső élete iránt. Ha kívánja a képviselő úr, bármikor szívesen találkozom önnel erről beszélgetni. Vagy ha úgy gondolja az elnök úr, hogy ez is a mai bizottság témája, szívesen belekezek egy hosszú, MSZP-n belüli elemzésbe, csak az önök szavait várom.

ELNÖK: A válaszadás joga önt illeti meg.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: De itt látom, más erényei is vannak önnek. Nem tudtam, hogy pszichoanalitikus. De ha esetleg valakinek a környezetemben lesz ilyenre szüksége, be fogom önt protezsálni. Úgy látom, hogy ilyen munkára vágyik, mert az államadósság dolgához nem sikerült hozzászólni.

Hogy tényszerűen válaszoljak önnek, egyetlenegy spin doktort nem fizettünk. Azt gondolom, hogy az exceltáblával ön is elboldogul, és gondolom, tud ön is powerpointban ön is ilyeneket szerkeszteni. Higgyc el, elég fél nap, ráadásul érdekes dolog is. Lehet, hogy én félreértettem a bizottságot. Önök szememre hányják, hogy táblázatokkal jöttem. Azt hittem, hogy erre kíváncsiak. Ha adatok, számok, táblázatok nélkül úgy általában a felelősségről és rólam akarnak beszélgetni, akkor miért nem tesznek egy indítványt a bizottság nevének megváltoztatására? Gyurcsány Ferenc személyiségének hatása a magyar politikában és a magyar nemzet felemelkedésében és hanyatlásában betöltött szerepétől szóló parlamenti bizottság. Az egy másik bizottság. Ahhoz nem hoznék önnek számokat, legföljebb a születési évemet, de azt tudom fejből. Minden egyéb esetben pedig azt gondolnám, hogy inkább önöknek van szégyellnivalójuk, hogy a számok világába, a konkrét intézkedések világába nehezebben megyünk bele, mint abba, hogy önök engem milyen politikusnak tartanak.

A demokrácia egy jó dolog. Végül is nem önök döntenek az én sorsomról, hanem a választók. A politikus időnként nyer, időnként veszít. Mi veszítettünk. Azért veszítettünk, mert amit és ahogy csináltunk, azzal a választók többsége nem volt megelégedve. Önök nyertek. Viseljék méltósággal ennek a győzelemnek a terhét. Elveszítették azóta 1 millió szavazót. Szerintem, higgyék el, csak egy dolog biztos a demokráciában, aki egyszer nyer, az veszíteni fog. Önök is. Nem kell, hogy ilyen nagy legyen a mellényük. Amikor önök pontosan tudták 2006-ban ezek szerint, hogy milyen helyzetben van az ország, szó nélkül 14. havi nyugdíjjal és 10 százalékpontos járuléksökkentéssel kampányoltak. Melyikőjük szólalt fel, hogy ez hazugság? Látjuk, milyen helyzetben van az ország! Azzal kampányoltak, hogy rosszabbul élünk, mint négy éve. Ehhez képest nyugodt lelkiismerettel azt ígérték a választóknak, hogy lesz 14. havi nyugdíj, és mindez kevesebb járulékbéveletből.

Nincs mit egymás szemére hányunk! Nincsen. Amikor azt mondták, hogy nehéz helyzetben van az ország, vagy túl sok adót csökkentettünk, úgy kezdik a kormányzásukat, hogy 16 százalékos egykulcsos adó lesz, és ütnek egy 700 milliárdos lyukat a költségvetésen. Én, önökkel szemben, elismertem a felelősséget. Azon beszélgethetünk, hogy ezt hogyan kell cizellálni. Önök ennek a felelőségnek a szikráját nem mutatják. Önök lehetnek a vádlóim, de

nem lehetnek ítélőim. Ítélok a választók. A választók többsége most azt mondta, hogy nem jól tettük. Kérem szépen, mi nem szerveztünk ezek után tüntetést az Erzsébet-hídra, nem szervezetünk puccsot 2006 őszén, hanem méltósággal átadtuk a hatalmat. Önök azok, akik szerint az Országgyűlés csak akkor működik jól, amikor önök kormányoznak. Lehet, hogy politikusként tévedek időnként, bizonyára. Lehet, hogy hoztam hibás döntéseket, de soha nem gondoltam azt, önökkel szemben, hogy a nemzet és a haza egyenlő velünk. Soha nem volt bennem az az autoriter gőg, az az arrogancia, ami önökből sugárzik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Pösze Lajos képviselő úr!

PÖSZE LAJOS (független): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Ha megengedik, én visszatérnék a meghallgatás szűken értelmezett témájához. Szeretnék először is egy-két pontosítást elmondani. Ha már a miniszterelnök úr szóba hozta a MOL kérdését, akkor szeretném elmondani, hogy a MOL megvásárlása nem növelte a magyar államadósságot, ez az 500 milliárd forint. Ez a Nemzeti Bankban lévő pénznek egy más típusú felhasználása, tehát ez nem növeli az államadósságot, ez pontatlanság. De azért is szerencsétlen volt a MOL idecitálása, mert akkor most elmondom, hogy 2004-ben úgy adták el a MOL 13 százalékát 6500 forintos áron, most 22 ezer fölött van, hogy előtte megkínálták 7100 forintért a kisembereknek, de nem mondták meg nekik, hogy el akarják adni a veszteséges gázüzletágot. Természetesen nem kellett 7100-ért a 6500-as MOL a kisembereknek. Majd ezután erre hivatkozva eladták 2004 tavaszán 6500-ért egyben a 13 százalékot, tudván, hogy a gázüzletág el lesz adva, tehát nyereséges lesz a MOL. Azt javaslom, hogy a MOL-t nem csak itt, ezen a meghallgatáson, de minden politikai fórumon kavarjuk le, mert ebből nagyon rosszul tudnak kijönni a támadók.

Szeretnék egy másik dolgot is elmondani azzal kapcsolatban, amit ön mondott. Ez a pénz, ez a nagy államadósság-növekedés sajnos nem a mi zsebünkbe jött, és nem épült be az országba. Miniszterelnök úr, 2004-től kezdve az egy főre eső jövedelem az EU-ban és Magyarországon úgy alakult, hogy Magyarország egyre rosszabb helyzetbe került relatíve. Úgy, hogy ráadásul nálunk szegényebb országok csatlakoztak közben az EU-hoz. Tehát az átlagszámításba ők is beletartoznak. És ráadásul az egy főre eső GDP-ben is 2004-től kezdve egyre inkább lemaradtunk úgy, hogy szintén a csatlakozó szegényebb országokat is beleszámoltuk ebbe. Ezt a pénzt ellopták. Ezt a pénzt, ami az államadósságot növelte, ellopták, és felelőtlenül mindenfajta hatékonyság nélkül használták fel. Ennek nincs nyoma. Sőt, 2006. és 2009. között a sok megszorító idétlen intézkedés kinyírta a magyar középosztályt. Eltűnt a magyar középosztály ennek a 3-4 évnek az intézkedéssorozata nyomán.

A felkészülés a válságra, ez már elhangzott itt több hozzászóló szájából is, nagyon pontatlan és nagyon felelőtlen volt. Engedje meg, nem szívesen mondom ezt, de 2008. szeptember 25-én már megjelentettem egy cikket a Magyar Hírlapban, hogy itt van a válság, mindjárt rázúdul az országra, és ön egy héttel később azt nyilatkozta, hogy nem fogja érinteni Magyarországot a válság. Hát így egy miniszterelnök...?! Ne haragudjon, magának volt stábjja, kerete, rengeteg, sok száz szakértőt alkalmazhatott volna, megfelelő szakértőt. Egy miniszterelnöknek felelőssége, hogy megfelelő emberekkel vegye magát körül, és érzékelje az országra leselkedő veszélyt. 2008 őszén már nem vagyunk előzmények nélkül. 2008 őszén már az egész világ tudja, hogy valami történni fog, legfőljebb nem pontosan tudják annak méretét és mértékét.

Szeretném még azt is elmondani, hogy semmilyen magyarázat, semmilyen mentség nincs arra, hogy 2002. és 2010. között az államadósság ilyen mértékben nőtt. Nem lehet mentség, magyarázat az, hogy de az előző kormányok ezt meg azt hagyták ránk. Mindig minden kormány esetében mindig minden év a következő évre áthúzódó terheket jelent. Ha

más nem, egy egyszerű béremelés, a beruházások fenntartása, satöbbi. Tehát ez nem magyarázat. Mindig minden kormány minden évben újra látja a GDP alakulását, újra látja a finanszírozhatóság kérdését, a belső és külső finanszírozást, a valuta állását, a nemzeti banki tartalékokat. Minden évben új és új döntést kell hozni. És 2002. óta nem volt olyan kormány, amelyik felvállalta volna ezt az éves felelősséget, amellyel újra kell az ország állapotát nézni. Arra semmi sem lehet magyarázat, hogy ilyen mértékben növekedett az államadósság, és a tények azt mutatják, hogy ebben meghatározó volt az ön kormányzása. Köszönöm szépen. Ezt akartam elmondani.

ELNÖK: Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Két megjegyzésre reagálnék, nyilván a többségével nem értek egyet. Javasolni szeretnék önöknek valamit. Ha önök tényleg azt hiszik, hogy ezt a pénzt ellopták, akkor szerintem önöknek van egy kötelességük. Az önök volt képviselőtársa most az Állami Számvevőszék elnöke. Kérjék már meg hivatalosan az Állami Számvevőszéket, hogy a korábbi zárszámadási törvényeket újra leellenőrizze. Vegyük egymást egy picit komolyan. Pösze képviselő úr, önt gazdasági szakembernek tartják, nagyon sokan becsülik.

Van a magyar államháztartás számlarendszerének egy zárt kerete. Minden fillérrel el kell számolni. Az elnök úr polgármester, ha jól emlékszem. Az önkormányzatok költségvetési gazdálkodásának rendje és az államháztartás költségelszámolási, költségvetési rendje nagyon sokban hasonlít egymáshoz. Ugye, egyetértetek velem, hogy egy önkormányzatban minden fillér útját nyomon lehet követni. Vagy ha nem, akkor baj van. Akkor kezdeményezzenek valamilyen törvénymódosítást. Az államháztartás elszámolási rendszerében minden fillér útját nyomon lehet követni. Nem gondolhatják önök komolyan, hogy hamis zárszámadási törvények sokaságát fogadják el éveken keresztül. De ha így gondolják, akkor nem tehetnek szerintem mást, mint felkérjük most az ÁSZ-t, hogy vizsgálja felül helyességi szempontból, költségvetési helyességi szempontból az összes költségvetést. Vagy ott van a pénz, vagy igaz van, ellopták. A mérlegegyezőség elve itt is érvényesülne. Ön pontosan érti, amit mondok. Ha ellopták, akkor a mérlegegyezőség nem fog fennállni. Azt mondják, politizálok. De nem tudom másnak nevezni azt a kijelentést, hogy ellopták a pénzt. A magyar jobboldal, különösen a radikális jobboldal visszatérő narratívája. Azt javaslom önöknek, ha ilyen meggyőződésük van, akkor ezt tegyék érdemi szakmai vizsgálat tárgyává, és prezentálják az eredményt.

Másodszor jön elő 2006 ősze. A képviselő úr nagysága előtt meghajlok, ön ezek szerint jobban látta a történéseket. Szerintem erről beszéltem korábban, de szívesen elismétlem. 2006 őszen a szokásos szeptember közepi Európai Tanács ülésén, ez még szeptember közepe, a tanács napirend előtt meghallgatja Jean-Claude Trichetet, az európai jegybank elnökét. Jean-Claude Trichet, Barroso bizottsági elnök úrral egyezően, a francia elnök és a német kancellár szavaitól kísérvé azt mondja, hogy az elmúlt hetekben megvizsgálták az Amerikában kitört, akkor még pénzügyinek gondolt válság lehetséges hatásait, napokkal vagyunk az első nagy amerikai bankcsődtől, és úgy látják, Orbán elnök úr ezekhez a jegyzőkönyvekhez hozzáfér most, a tanács tagjaként, hogy Európára ennek legfeljebb áttételes hatása lesz.

Jó egy héttel később itthon, Magyarországon tartottunk egy konzultációt, abban a teremben, amely most a miniszterelnök dolgozószobája, a jegybank elnöke, a Bankszövetség elnöke, a felügyeleti elnök, ahol a magyar gazdasági élet fontos szereplői vesznek részt. Értékeljük, hogy mi lehet ebből. A konzultációnak akkor az a konklúziója, megegyezően az Európa Tanácsban elhangzottakkal, hogy Magyarországra, mint ahogy Európára is, ez legfeljebb mérsékelt és áttételes hatással lesz. Ezen két impulzus hatására, egyébként valóban,

két nap múlva azt mondom a parlamentben egy napirend előtti hozzászólásban, hogy valószínűleg mérsékelt és áttételes hatása lesz a válságnak. Tévedtünk. Valamennyien. Ezzel én a felelőséget itt nem megosztani kívánom, elmondom, hogy mi történt. A miniszterelnök ilyen ügyekben nem a maga kútfejéből táplálkozva nyilatkozik. Azokat hallgattuk meg, akiket ilyen ügyekben meg kell hallgatni. Valóban, megrázó volt a válság ereje, és valóban, 2006 szeptemberében ezt helytelenül mértük fel.

De mondok önöknek valamit. Nyilván olvasták Roubini utolsó nyilatkozatát, hogy csak egyet mondjak, az elmúlt napokban. Nyilván olvassák Soros nyilatkozatait. Azok mind a mai napig tele vannak válságjelentésekkel. Hogy válság jön. Ehhez képest a hivatalos európai politika, a magyar gazdaságpolitika nem számol azzal, hogy belátható idő belül, az előttünk álló hónapokban új gazdasági válság lesz, vagy felborul az euróövezet. Ha mégis bekövetkezne 3 hónap múlva, akkor nem lehet utólag azt mondani, mert a Roubini megmondta, vagy a Soros. Egy kormány úgy működik, hogy vannak felelős tényezők, amelyek véleményére kíváncsi, amelyek alapján kialakítja a véleményét. Ebben az ügyben a felelős tényezők az Európai Tanács, a magyar jegybank és a felügyelet. 2006 őszén ők így látták. Végtelenül sajnálom. Ha látták volna, ha látták volna, akkor biztosan más tanácsot adnak. Ahogy nem látták ők, nem láttuk mi sem.

Utólag azt mondani, hogy egyébként voltak előjelek?! Hát persze. Hát persze. Mind a mai napig vannak. A világ bármelyik nagy újságját kinyitják, egy héten fognak találni olyat, amely apokaliptikus képet vetít föl a következő évekre. De a többség nem ezt gondolja, és akkor, ott a többség nem ezt gondolta. Nagyon sajnálom, hogy nem voltak jó válságkezelő intézményei sem Európának, se Magyarországnak.

ELNÖK: Szijjártó Péter képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

SZIJJÁRTÓ PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Elnézést kell kérnem a teremben ülőktől, mert bár az elején megfogadtam, hogy semmi nem fog abba az állapotba hozni, hogy a mai bizottsági ülésen, túl azon, hogy az államadósság 8 éves növekedésének felelőseit, illetve politikai mozgatórugóit keressük, semmilyen személyes megjegyzést és ügyet nem hozok elő. De amit hallottunk itt a képviselőtársaimnak adott válaszokban, ne haragudjon, miniszterelnök úr, de egészen egyszerűen arcátlanságnak gondolom. Azok után, tisztelt miniszterelnök úr, hogy 2002-ig Orbán Viktor kormánya 5 százalékkal csökkentette az ország GDP-arányos államadósságát, 2002. után önök, szocialista kormányok, amelyekben ön ilyen vagy olyan, de befolyásos szerepet játszott, huszonegynéhány százalékkal azt megemelték, ön azt mondja, hogy ön nagyjából azonos mértékben felelős, mint Orbán Viktor kormánya. Ezt egészen egyszerűen arcátlannak gondolom.

Egy, az államadósságot csökkentő, az országot Közép-Európa egyik vezető erejévé tevő kormányt azzal vádolni, hogy ugyanúgy felelős az ország jelenlegi állapotáért, mint ön, ne haragudjon, miniszterelnök úr, ez minden határon túlmegegy.

Mint ahogy minden határon túlmegegy az is, nem vettem magamra, mert nem nekem mondta, legalábbis azt gondolom, mert nem az én kérdéseimre mondta, hogy ön itt a képviselőtársaimat elkezdte felelősségtudatból, agresszivitásból, tisztességből oktatni. Tisztelt miniszterelnök úr, szerintem ön nem jön ehhez, hogy ezt megtegye. Azok után ön ne tegyen ilyet, amikor ön azt mondta saját képviselőtársainak, hogy "nyilvánvalóan végighazudtuk az utolsó másfél-két évet. Teljesen világos volt, hogy amit mondunk, az nem igaz." Tisztelt miniszterelnök úr, ha egy miniszterelnöki posztot betöltő ember azt állítja magáról, hogy másfél-két éven keresztül hazudik egy országnak, hazudik azoknak a választóknak, akiknek a döntése vagy nem döntése alapján miniszterelnöki pozíciót tölthet be, azt gondolom, akkor ne oktasson senkit felelősségről, ne oktasson senkit agresszivitásból meg stílusból. Én magam

ezt nem tettem volna meg, de mivel miniszterelnök úr előjött ezzel, kénytelen vagyok erre reagálni.

De, miniszterelnök úr, ha azt megmondaná nekem a válaszában, hogy ön szerint másfél-két esztendő végighazudása milyen hatással jár egy ország állapotára. Ön szerint az, hogy önök másfél-két évig hazudtak, az országot mennyire hozták nehéz helyzetbe? Így utólag hogyan látja? Ha ezt elmondaná, megköszönném. Miniszterelnök úr, ön azt mondta, hogy "Veres Janinak igaza van. Lehet még egy picikét itt teszetoszászkodni, de nem sokat. Gyorsan eljött az igazság pillanata. Az isteni gondviselés, a világgazdaság pénzbősége, meg trükkök százai, amiről nyilvánvalóan nektek nem kell tudni, segítette, hogy ezt túléljük." Elmondaná nekünk, hogy mik voltak a trükkök százai? Ön azt mondta, hogy nem hamisítottak költségvetést. Nem akarom idehozni Oszkó Péternek itt, a bizottság előtt tett nyilatkozatát, amikor megkérdeztem tőle, hogy szerinte a 2009-es költségvetés hamisított volt-e, de ő erre azt mondta, hogy ilyet nem mondana, de a 2006-os költségvetésről neki ennél súlyosabb véleménye van. Miniszterelnök úr, mik voltak a trükkök százai? És a trükkök százainak hatásai hogyan befolyásolták az ország állapotát? Hogyan befolyásolták azt, hogy fel tudtunk-e készülni a válságra, és hogyan befolyásolták azt, hogy eladósították az országot?

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Ön azt mondta, hogy majdnem beledöglött abba, hogy másfél évig úgy kellett tenni, mintha kormányoztak volna, ehelyett hazudtak reggel, éjjel meg este. Nem akarja tovább csinálni. Ön ezt mondta. Miniszterelnök úr, akkor elvesztegettünk másfél évet az ország életéből? Mi történt az alatt a másfél év alatt? Azt a másfél év kiesést, amikor a kormányzás helyett a kormány azzal foglalkozott, hogy reggel, éjjel meg este hazudott, mikor fogja visszakapni ez az ország? És ki ezért a felelős? Ön hogy látja ennyi esztendő után, helyes-e az, hogy elkezdi oktatni a képviselőtársait tisztességből, felelősségből meg arroganciából, agresszivitásból, miközben másfél évet elvesz az ország életéből? Azzal, hogy az esküjének, a kötelezettségének az elvégzése helyett hazudik reggel, éjjel meg este. Miniszterelnök úr, mik voltak a trükkök, mit gondol, a másfél elvesztett év milyen hatással járt az országra, és vajon az az időszak, amikor nyilvánvalóan végighazudtak másfél-két évet, mit jelentett az ország és az eladósítás szempontjából? Várom megtisztelő válaszát! Köszönöm szépen, és elnézést kérek, elnök úr, még egyszer öntől is és a teremben ülőktől, hogy személyes megjegyzésekre ragadtattam magamat.

ELNÖK: Öné a szó, miniszterelnök úr, parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Ha arcátlan kívántam volna lenni, akkor önhöz elmentem volna ezért a tanácsért. Ön ebben jobb, mint én. De miután nem mentem el önhöz tanácsért előtte, higgye el, nem kívántam arcátlan lenni. *(Seszták Oszkár: A kérdésre válaszoljon!)* Lehet abban tapasztalatuk, hogy milyen az, amikor hazudnak, hiszen ezt teszik '98 óta. Folyamatosan. Azt teszik. *(Babák Mihály: Ez provokáció.)* Azt teszik, amikor azt mondták Magyarországnak 2010-ben, hogy elég, ha önök jönnek, és akkor magasabb bér lesz. Ezt mondták? Ezt mondták. Azzal nyugtatgatták az egészségügyben dolgozókat, hogy bírják még ki, amíg ezek elmennek, és lesz magasabb bér. Ezt mondták? Ezt mondták. Hazudtak, ugye? Mondják, milyen érzés hazudni? Van saját tapasztalatuk, diktálják jegyzőkönyvbe.

A különbség kettőnk között az, hogy mi és én személy szerint képes voltam szembenézni egy politika tarthatatlanságával és egy mentalitás tarthatatlanságával. Lehet, hogy nem a megfelelőbb módon. Lehet, hogy nem a legmegfelelőbb körben, de átjutottam a tú fokán. Önök pedig a közelében sincsenek. És kérdezzék meg az egymillió választót, akit elveszítettek az elmúlt egy évben, ők mit gondolnak, hazudtak-e önök. Közelében vannak-e annak a felismerésnek, hogy amivel engem vádolnak, a politikai színházzal, ezzel nem fognak sokra jutni. Nem fognak. Lehet még sértegetni az embereket, lehet még kérni türelmet, de

önök hazugságok sokaságával, egy könnyű, jobb ígérettel jutottak most kormányra. Azóta minden egyes társadalmi csoportot megsértenek, fenyegetnek, félelemben tartanak. *(Babák Mihály: Ön már ezt elvégezte.)*

Mik a trükkök százalai? Gondoljon arra, amikor önök 2000-2001-ben az autópálya-építéseket nem számolták el a költségvetésben. Így történt? Így bizony. Kétségtelen, ezt a trükköt folytattuk mi 2005-ig. És akkor azt is bevallhatjuk ugye, hiszen közismert, hogy azért nem lehetett folytatni, mert az európai uniós taggá lett Magyarországnak az Európai Unió statisztikai hivatala nem engedte meg. Ugyanazt a trükköt alkalmazta Orbán Viktor kormánya és Medgyessy Péter kormánya. Én már nem folytathattam 2005-től. Ezek a trükkök, amiket ismernek. Mi a trükkök? Az a trükk, hogy úgy csökkentenek most államadósságot, 4 százalékponttal, hogy közben fölélnék 3 ezer milliárd forintnyi vagyont. *(Babák Mihály: Melyikre tetszik gondolni?)* Azt mondta az elnök úr, hogy ilyen civil polgári módon beszélgetünk, hogy önök kérdeznek, én válaszolok.

ELNÖK: Miniszterelnök elnök úr, öné a szó, nyugodtan folytassa.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Miért ilyen türelmetlen? Megy a vonata? Az a trükk, amikor most fölélnék 3 ezer milliárd forintnyi megtakarítást, amely egyébként későbbi hiányt váltana ki. Ebből összesen 4 százalékot tudnak államadósság-csökkentésre fordítani, és 6 százalék elmegy. Ez a trükk. Jól emlékeznek, 2005 elején azért is váltottam le Draskovics Tibor akkori pénzügyminisztert, mert kiderült; az önök közreműködésével derült ki, mert önök ebben sokat interpelláltak és ütöttek bennünket, hogy 2004 végén, általam nem tudottan és általam nem ismertem beavatkozott az áfa-visszatérítés rendjébe a 2004 végi tervnek megfelelő államháztartási hiány kialakulásáért. Ezekről beszéltem. Ezekről. De ha jól emlékszem, akkor tavaly év végén, decemberben önök iszonyatos erőfeszítéseket tettek, kifizetések elhalasztásával, hogy tudják hozni a hiányt, és mégsem sikerült. Ezek azok, amiket kisebb-nagyobb mértékben, jól vagy rosszul, felelősen vagy felelőtlenül a pénzügyi kormányzatok azért tesznek, hogy tartani tudják a terveiket.

Ha pedig itt perdöntőnek fogunk fel szenvedélyes, indulatos, túlzásokkal teli drámai szónoklatot, ha önök ezt, hogy mondjam, tényszerű elemzésnek gondolják, az önök szíve joga. Persze, amikor ezt teszik, akkor nyilvánvalóan hazudnak, de ez nem baj. Akkor nyilván önök is hasonló tényszerűséggel fogadják az inkább önökhöz közel álló Csaba László véleményét, aki éppen azt mondja, hogy egy elvesztegetett év után vagyunk. Mondja, képviselő úr, milyen érzés elvesztegetni egy évet kormányon? És ezt szorozza be másféllel, és akkor megtudja, hogy milyen a másfél év elvesztegetett időszak. Magyarország az elmúlt egy évben elvesztegetett egy évet önök miatt. Önök még ezt nem látták be. A különbség kettőnk között az, hogy én időben beláttam. Ennyi az előnyöm önökkel szemben.

ELNÖK: Szijjártó Péter kért reagálási lehetőséget. Parancsoljon, képviselő úr!

SZIJJÁRTÓ PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Megmondom őszintén, nem tudom, hogy komolyan gondolta-e azt, amit mondott, de mindenképpen reagálnom kell rá. Miniszterelnök úr, milyen szembenézés az, amikor leül a cinkostársaival, és egymás között jól megbeszéljük, hogy mit tettek az elmúlt egy-másfél-két esztendőben? Milyen szembenézés az? Mindannyian tudták, hogy miről van szó, mindannyian tudták, mit tesznek. Együtt tették. A szembenézés az, ha az ember kiáll a nyilvánosság elé, és azt mondja, hogy ezt tettük az elmúlt másfél-két évben, itt hazudtunk, ott rontottuk el, amott trükköztünk, és levonjuk a következtetéseket. Az a szembenézés, nem az, amikor jól megbeszéljük egymás közt, hogy mit tettünk mi mindannyian, akik benne voltunk, tudtunk róla, jól összekacsintunk, aztán minden megy tovább.

Miniszterelnök Úr! Nem gondolom azt, hogy amikor 2006-ban ön trükkökről beszélt, akkor a magán-nyugdíjpénztári változtatások 2010-es esztendejéről beszélt volna. Ne próbálja már megmagyarázni nekünk, legyen kedves, azt gondolom, jobban tiszteljük és becsüljük egymást, hogy azért ilyen állításokat nem teszünk, hátha elhiszi a másik. Ön 2006-ban nem beszélhetett 2010-es intézkedésekről mint trükkök százairól, miniszterelnök úr, ami pedig az ellopott másfél-két esztendőt illeti. Tisztelt miniszterelnök úr, 2010 nyara óta ez a kormány semmi mást nem tett, mint próbálta két kézzel elrángatni a szakadék széléről az országot. Ön is nagyon jól tudja, hogy 2008-ban mi voltunk az első ország, amelynek nemzetközi szervezethez kellett fordulni annak érdekében, hogy túléljen. 2010-ben ez az ország olyan állapotban volt, hogy bankadót kellett bevezetni, válságadókat kellett bevezetni, zárolni kellett költségvetési forrásokat annak érdekében, hogy megússzuk, és tudjuk tartani azt a költségvetési hiányt, amit az ön utódja leírt a papírra, miközben köszönő viszonyban sem volt a valósággal. Nemhogy lyukat ütöttünk volna a költségvetésen, ezermilliárdos nagyságrendű pluszbevételre volt szükség ahhoz, hogy tartani lehessen a hiányt.

Miniszterelnök Úr! Azt gondolom, hogy alapvető kérdésekben a tények ilyen szintű semmibe vétele és a tényekről való ilyen szintű hazudozás az emberek lenézését jelenti. Az, hogy engem, minket lenéz, annyira nem érdekel, mert tudtam, hogy valószínűleg hasonló véleménye van rólunk. De az, hogy az embereket ilyen mértékben lenézzék, azt gondolom, elfogadhatatlan. Nemcsak a politikában, hanem minden területen. Miniszterelnök úr, még egyszer szeretném visszatérni és megkérdezni, hogy ön miért említi magát egy szinten egy olyan kormánnyal, amely 5 százalékkal csökkentette Magyarország államadósságát? Miért próbál ilyen kormányra felelősséget testálni? Miért próbálja osztani a felelősséget egy ilyen kormánnyal?

ELNÖK: Miniszterelnök, türelmesebb választ kérnék, mint eddig. Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Az én türelmem végtelen, drága elnök úr. El nem tudja képzelni, mennyire. A szembenézés jelentésének értelmezésébe nem mennék bele, képviselő úr. Ha kívánja, egy beszélgetést majd lefolytathatunk. Bár kétségtelen, hogy valószínűleg vannak fokozatai. Az ember először szembenéz magával. Nyilván önnek sikerült szembenéznie magával, amikor felelőtlen kijelentései tönkretették a forint árfolyamát, és legalább magában tisztázta. Aztán szembenéz legszűkebb körében, családjával, barátaival, politikai társaival, és szembenéz a szélesebb nyilvánossággal. Nyilván mindegyiknek más a nyelve. Más a nyelve a baráti, szűk körű, akár hivatalos tárgyalásnak, és más a nyelve a nyilvános tárgyalásnak.

Hadd idézzek önöknek valamit. Ismerik az illetőt, Navracsics Tibornak hívják. Navracsics Tibor, amikor a 2006-os választási kampányban az önök miniszterelnöke azt mondta, hogy nem baj, hogy jogot sértünk, majd elküldjük a jogászokat, oszt jó napot. Emlékeznek erre? Navracsics Tibor ezt követően hogyan nyilatkozott, amikor megkérdezték, hogy mégis hogyan gondolják ezt. Navracsics Tibort nagyjából szó szerint fogom idézni. Azért vannak zártkörű megbeszélések, hogy ott a politikai stílus és egyéb korlátozás nélkül, szabadon beszélhessen. Ilyen módon említette a törvénysértésre buzdító miniszterelnök-jelöltjét, pártelnökét. Hát, ez a magyarázat a szabadszájúságra, a pongyolaságra, a szenvedélyre. Oszrt jó napot. Talán ott is voltak. Akkor ismerik ezt a szituációt. Csak mi ebből nem építettünk politikát. Önök viszont igen. Kétségtelen, ebben például ügyesebbek voltak.

Nem értek egyet önnel, Sziijártó képviselő úr, ne haragudjon rám. Önök nagyon tisztességes, felelős gazdaságpolitikát folytattak '98 után az első két és fél évben. Le a kalappal. Ugyan átkozták a Bokros-csomagot, átkozták a Horn-kormányt, de '98-ban, a kormányváltás után önök lényegében azt a költségvetési politikát folytatták. És ennek eredményeként folytatódott az a trend, ami elkezdődött, nem önök alatt, hanem Bokros alatt.

Majd az utolsó másfél évben a polgári kormány nemzeti kormányra maszkírozta magát, az addigi felelős kormány laza költségvetési politikát alkalmazott. Ha kívánják, akkor egy részletes exceltáblában százmillió forint pontossággal bemutatom önöknek, hogy a 2002-es költségvetési év elszállásában mi az önök szerepe, és hogyan épülnek be ezek a döntések a későbbi költségvetésbe. Én szívesen beszélek számokról, de akkor most fel fogok itt olvasni 26 olyan intézkedést, amelyekkel önök 2001-2002-ben széjjelverik saját költségvetésüket, és otthagyják.

Megbeszélhetjük ezt. Mondják meg, hogy melyik tétel nem igaz. Én csak azt állítom, hogy mi lényegében ugyanezt a laza költségvetési politikát folytattuk 2002 után. Igen. És azt mondtuk, hogy hibáztunk. A különbség annyi közöttünk, hogy én beismerem, hogy hibáztunk, önök pedig itt állandó erőfeszítést tesznek, hogy kimossák a maguk szerepét a 2002-re kialakult hiányból. Ez a különbség kettőnk között. Énszerintem itt az a helyzet, hogy elszalad a ló mindannyiunkkal 2010 után. Én, ha kívánják, elmondom, mi a 26 rossz döntésük, amely nincs benne a költségvetésben, százmillió forint pontosságra. Én elismerem, hogy lényegében ugyanazt a politikát folytattam, amit önök hibásan. Hibásan. És igen, ezzel elvesztegettünk egy sor időt. És igen, azt gondolom, hogy az volt a helyes politika, amikor 2006 után olyan mély szerkezeti reformokat indítottunk el a felsőoktatásban, az igazgatásban és az egészségügyben, amit önök a hazug szociálisnak mondott népszavazással megakadályoztak. Előrébb lehetnének. Igen.

Arra próbálom meg rávenni képviselőtársaimat, hogy ne akarjuk elhinni, és ne akarjuk elhíttetni soha többet, hogy elég azt mondani az embereknek, hogy mi, a kormány teszünk erőfeszítést, és nektek nem kell. Önök még mindig itt tartottak 2010-ben. Valószínűleg jobb lett volna, ha én magam is előbb jutok erre a felismerésre. De én és az én kormányom nem azt mondta, hogy bezárja az egyetemek harmadát és a férőhelyek közel felét, hanem azt mondta, hogy összenyitja a fizetős és nem fizetős képzést, és 5 ezer forint körüli tandíjjal fenntarthatóvá teszi a felsőoktatást. Maguk pedig onnan ki akarnak venni 80 milliárd forintot most. Akkor ki hazudott az egyetemistáknak? Nem mi hazudtunk az egyetemistáknak. Önök. Ez a hazugság hozta önöket hatalomba most, 2010-ben. Mert nagyon jó volt elhinni a választóknak, hogy van könnyebb út, mint a kiigazítás és a tisztességes reformpolitika útja. Önök ezt az utat megtorpedózták.

Ma reggel pedig azt mondja az önök államtitkára, Varga Mihály, hogy már a Széll Kálmán-terv sem lesz elegendő. Annál is több kell. És azt mondja az Európai Unió, hogy amit önök csinálnak, az fenntarthatatlan. És azt mondja az önökhöz közel álló Századvég Intézet, hogy az ideai hiány is fenntarthatatlan lesz további intézkedések nélkül. Én pedig 2008-ra az akkori tervnél kisebb hiányt hoztam ebbe az országba. Igazuk van. 2001. és 2006. között elrontottuk. Én elismerem, önök tagadják. Hát akkor javaslom, Sziijártó képviselő úr, a szembenézést.

Ami pedig 2010-et illeti. Azért kellett bevezetni a válságadót és a bankadót és egy sor intézkedést, mert a 16 százalékos adó az osztalékok adójának csökkentése, én emeltem az osztalékadót 25 százalékra, és emeltem, önök csökkentették 16-ra, csökkentették a társasági adót, önök költségvetési lyukat ütöttek azért, hogy finanszírozni tudják. És azért, hogy ezt finanszírozni tudják, mindenfajta extra adókat vetnek ki. De bajban vannak, mert 2012-2013-ban ki fognak menni az egyszeri bevételek. Uraim, itt két év folyamatos megszorítás fog jönni! Meg fogják önök is tanulni, hogy milyen pokolian nehéz szembenézni azzal, hogy az ember korábban nem jó politikát csinált. Önök nem jó politikát csináltak, amikor ígértek, most ennek terhétől részben úgy kívánnak menekülni, hogy engem deresre kívánnak húzni. Higgyék el, én több pofont kaptam a politikában, hogy engem egy ilyen vagy ehhez hasonló bizottsági ülés vagy azok sora akár csak megingasson. Számokról szívesen beszélgetek önökkel. Egymás politikai minősítésében pedig azt tudom mondani, amilyen a fogadj' isten,

olyan lesz az adjon isten (*Sic!*) Nem én kezdtem el foglalkozni az önök személyiségével. Nem én. De ha kívánják, ezt folytathatjuk. De akkor még határozottabb leszek.

ELNÖK: Miniszterelnök Úr! Kérem, hogy kicsit a háborús hangulatot fogjuk vissza. Babák képviselő úr!

BABÁK MIHÁLY (Fidesz): Nem tudom, de én úgy látom, béke van a tekintetben, hogy tiszteljük egymást, csak vannak néha békétlenséget generáló megjegyzések és hazugságok, amelyek a hangulatot most is feszültté teszik. De igyekszem polgári módon viselkedni. Szeretném ismételtlen megkérdezni azt öntől, hogy tessék már elmondani, hogy és ez az ön szájából hangzott el, miért nem kormányoztak az ön kormányzása alatt. Elmondtam, miért nem alkalmazkodtak, konvergáltatták az országot, amikor uniós tagállam lettünk, miért nem próbáltunk felzárkózni? Mert az mégsem igaz, hogy az államadósságot arra használtuk föl, hogy konvergáljunk jövedelemben és fejlettségben. Tisztelt miniszterelnökúr, ez nagy hazugság, úgy gondolom, hogy ezt nem kell komolyan venni, ha netalán ilyet mondana.

Szeretném megjegyezni azt is, tisztelt miniszterelnök úr, nem az ön kormányának adománya volt, és nem a szocialisták, a liberálisok adománya a gyulai városközpont és jó pár fejlesztés, hanem az Unió felzárkózási forrásai adtak arra lehetőséget, hogy az országban némi fejlődés legyen, hiszen a gazdaságot önök nagyon visszafogták. Tisztelt miniszterelnök úr, ön ismételtlen szóba hozta a drasztikus gazdasági és pénzügyi válságot a világban. Ismételtlen szóba hozta. Miniszterelnök úr, 2008-ban nekünk saját pénzügyi és gazdasági válságunk volt. Önöknek nem volt gazdaságpolitikája. Kiszárították a kis- és középvállalkozásokat, és ezzel is generálták az államháztartási hiányt, ugyanis nem volt kellő mélységben adóbefizetés. Önök a gazdaságpolitikájuk hiányával is generálták az államadósságot. Erre jó, ha reagál, és nem a 2001-es és 2011-es kormányt ecsetelgeti, bár odafigyeltem szavaira. Megvallom őszintén és sommásan, sok mindennel nem értek egyet. De ez nem probléma, hiszen különbözőképpen látjuk. De nem erről szól a mai megbeszélés.

Nézze, amikor föl tettem a kérdést, hogy mire ment el az a sok pénz, ön most sem gondolkodott még el rajta, hogy mire ment el az a pénz. Tisztelt miniszterelnök úr, pedig jó lenne, mert mindennap megkérdik az emberek. Önök ugyan adtak hibás vagy éppen populáris döntések miatt, de azt kétszer visszavették. Emlékezzen az áfára, a 13. havi nyugdíjra és sok egyéb másra! A pedagógusok bérére, közben megemelték az óraszámukat, aztán munkanélkülivé váltak jó páran. Szóval, tessék ezt pozitív módon elrendezni, mert ez így nem lesz igazi, és azt kell mondanom, hogy nem igaz.

Miniszterelnök úr, ön hogy gondolja azt, hogy kétszer számolja el az államadósságot? A MOL részvényvásárlásában is, meg az IMF-hitelben is. Úgy gondolom, ezért nem megbízhatók a számai, ön a számokban nem hiteles. Tudniillik, ha egyszer van államadósság az IMF-hitel miatt, és abból vásárol a kormány MOL-részvényt, akkor azt nem kell kétszer elszámolni, ugye, miniszterelnök úr? Ne dramatizáljuk az ügyeket. Ezért nem hitelesek a számításai. Aztán mondja már el, hogy miért adták el! Nem mondta meg. Kérdeztem. Miért adták el áron alul a MOL-részvényeket? A gázüzletágot? Nem tudtak stratégiában gondolkodni? Ezzel is kárt okoztak.

Tisztelt miniszterelnök Úr! Ne haragudjon meg, hogy ismételtlen vissza kell térnem olyan kérdésekre, amelyeket ön megválaszolt. Oktatás. Felsőoktatás. És itt jó párszor emlegette a hazugságokat. Miniszterelnök úr, önök tönkretették a PPP-vel a felsőoktatást. Ezt nyögik most a felsőoktatási intézmények. Az más kérdés, hogy az is hozzájárult, hogy megvették a rektorokat hatalmas fizetéssel. Nekem odavágta a gyöngyösi rektor úr, nem említtem a nevét, hogy miért beszélek én másfél milliőről, amikor neki régen hatmillió forint a fizetése. Szóval a vagyonvesztés, miniszterelnök úr! Miért nem volt vagyongazdálkodás? Úgy gondolom, mindenkinek kötelessége az állami vagyona odafigyelni. Nem akarok azokról a

tipikus ügyekről beszélni, amelyek mostanság bírósági szakban vannak, mert azokról nem illik beszélni.

Az ÁSZ-ról tett említést és a zárszámadásokról. Miniszterelnök úr, elolvasta egyáltalán valaha is a zárszámadás mellékleteit? Hogy hány tárcája nem tudott önnek elszámolni, és nem volt ellenőrizhető a zárszámadás? Ön Pösze képviselő urat és engem zavarba akar hozni szakemberként, hogy azt mondja, hogy rendben volt az államháztartás, az éves mérleg, a zárszámadás, és summa forrás egyenlő summa eszközzel. Akkor ön nem gondol arra, hogy emögött lehet drága és célszerűtlen elszámolás, nem ellenőrizhető elszámolás? Lehet mögötte korrupció és tolvajlás? Miniszterelnök úr, ön szerint, ha a mérleg egyezik, akkor mögötte nem lehet csalás? Ne vicceljen már! Tényleg nem tudja? Mosolyognom kell rajta.

Arra sem válaszolt, hogy miért voltak ilyen drágák az autópályák. Ön csak arról beszélt, hogy volt egy elszámolási forma, amit önök követtek, és az Unió ezt megtiltotta. Rendben van, helyes. Ilyen elszámolás is szabályos volt a magyar szabályok szerint, de miután az Unió nem engedte, rendbe tették. De miért kerültek háromszorosába? Mert ön büszke az autópályák építésére. Én is az lennék, ha nem ennék meg előre az autópályák árával a jövőnket. (*Dr. Lenhardt Balázs: Löszfalra építették.*) Igen, ott nehéz volt alagutat fúrni. Építeni kellett fölé gátat.

Miért nem figyeltek oda a MÁV-ra? Évenként támogatták. Nem foglalkoztak az autópályák áraival, a BKV-val, büntetőügyek keletkeztek. Aztán szétszórták a pénzt, folyt minden csapon. Ön pedig azt mondja, hogy rendben volt a zárszámadás, mert az ÁSZ ellenőrizte? Akkor olvassa el, mit írt az ÁSZ! Nagyon simakodóan írta, de olvasni kell a sorok között. Ön emlegeti a reformok között a közigazgatást, sőt, itt is előhozza. Miniszterelnök úr, ezek mind többletkiadással jártak. Hát létrehozták a régiókat. Semmi hasznunk nem lett belőle, de drága volt a közigazgatás. Kiadták, hogy a honvédségnél milyen ügyek keletkeztek a tolvajlások kapcsán. Katastrófa. A fehér könyvet elolvasta? Rajta van az interneten. Kérem, olvassa el! Ezek is mind generálták az államadósságot és a hiányt. Az ön kormánya alatt is.

Miniszterelnök úr, úgy gondolja, hogy a kötelező magánnyugdíjpénztárak nem növelték az államadósságot? A hiányt? Kedves miniszterelnök úr, komolyan gondolja? Miniszterelnök úr, ne haragudjon meg, de el kell mondanom, nem megbántva önt, igyekszem polgári módon viselkedni, amikor úgy osztja ki ezeket a táblákat, hogy nem nézhetjük meg előre, és még csak nem is egy stószba kapjuk meg, hanem egyenként, ahogy ön beszél, úgy kaphatjuk meg a táblázatokat, akkor nem tudom leellenőrizni. Tudja, nincs odaírva a forrás sem. Így hiteltelen az egész, amit hozott. Köszönöm, de bocsásson meg, kiragadva, hogy 2001. és 2006. között 1900 milliárdot elszámol, és ön ebből csak 512 milliárdért felelős, ugyanakkor az Orbán-kormány 570-ért, a Medgyessy pedig 817-ért, szóval ilyen kiragadásoknak nincs sok jelentőségük forrás nélkül. Le fogom ellenőrizni, miniszterelnök úr, és ha kívánja, elmondom önnek, hogy hol nem értünk egyet. Nagyon furcsák a táblái. Manipulatívak. És nemcsak akkortájt hazudtak Ószödön, hanem most is, ebben is, több esetben. Bocsásson meg, de nem tudom elfogadni a számait, majd ha leellenőriztem és átnéztem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak a tények kedvéért, Gyurcsány Ferenc miniszterelnök úrnak körülbelül két héttel ezelőtt elküldtük valamennyi tényadatot, amit az Állami Számvevőszék, az Államadósság-kezelő Központ, az MNB és a Nemzetgazdasági Minisztérium rendelkezésünkre bocsátott, tehát két hete volt önnek. Sajnos mi nem kaptunk ennyi időt, hogy az ön számait végigellenőrizzük. Nem gond, ezt csak a tények kedvéért szerettem volna elmondani Babák képviselő úr felvetésére, hogy mindenki tisztában legyen ezzel. A válaszadás lehetősége önt illeti.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Érzékelem a bizottság zavarát, megzavarta önöket a számok sokasága. *(Babák Mihály: Nem zavart meg minket.)* Hát nézzék, ez egy ilyen szakma. Ha a bizottság kérte volna tőlem, hogy álljak elő ilyenrel, szívesen megteszem. *(Babák Mihály: Megtette.)* Udvariasságnak szántam, hogy a saját felkészülésemet segítő anyagokat az önök rendelkezésére bocsátottam.

Hát jó, akkor menjünk vissza a hol a pénz dologra. Akkor beszéljünk erről. Kimerítő lesz. 2002-ben, még az önök ideje alatt elmaradtak bevételek, összesen 112 milliárd. A köztisztviselői bérek beépülő többlete 138 milliárd. A lakástámogatások többlete 8,9 milliárd. Nem állami humánszolgáltatások támogatása 41 milliárd. Az APEH, VPOP önök által eldöntött évi bértöbblete 13,2 milliárd. Csökkent munkaképességük foglalkoztatására...

ELNÖK: Kedves miniszterelnök úr! Ne haragudjon, bocsánat, hogy megzavarom. Babák képviselő úr nem ezekre a tényekre tette fel a kérdéseit. Szeretném kérni arra, hogy arra a kérdésre válaszoljon. Ha ön fontosnak tartja ezeket a számokat is felsorolni, szíve joga, utána tegye meg, de arra szeretném kérni, hogy először Babák képviselő úr kérdéseire válaszoljon, és ha úgy gondolja, hogy ezek hozzátartoznak a kérdéséhez, akkor majd szívesen meghallgatjuk azt is. Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Hát itt olvasom, mert azt mondja Babák képviselő úr, hogy nem tudunk elszámolni, hogy hová ment a pénz. Azt próbáltam megtenni, hogy elszámoljak ezzel. De hát, ha nem kívánják, én szívesen befejezem. Akkor nem számolok el, hogy hol a pénz. Azt kérte tőlem, hogy mondjam meg, hol a pénz. Elkezdtem mondani. Itt. Mondom én, zavarban van a bizottság, amikor számokat hall, jobban szereti a politikai minősítést. Ezért aztán nem csodálkozhat, ha én fölveszem a kesztyűt, és ugyanezzel fogok élni.

Miért nem volt kellő mértékű az adóbefizetés, mondja Babák képviselő úr, erre válaszoljak. Ugye, tudják, hogy az idejű költségvetést épp az a veszély fenyegeti, hogy nem folyik be az az áfabevétel, amit önök terveztek? Azaz az önök által tervezettnél kisebb a gazdaság aktivitása. Kisebb. Önök nem tervezték ezt a költségvetést. Ezek szerint nem voltak fölkészülve a költségvetés tervezésére, és nem ismerték az ország állapotát, és felelőtlen költségvetést alkottak. Szóval, csak úgy tudunk egyről a kettőre jutni, ha amikor önök engem vádolnak, akkor higgyék el, nem fogok önöknek adósa maradni.

A MOL-részvény ügyében korábban azt kérte képviselő úr, hogy ne menjünk ebbe bele, ezért nem válaszoltam. *(Babák Mihály: Én előbb kérdeztem.)* Korábban önnek pedig azért nem válaszoltam, mert azt mondta a hozzászólása végén, hogy az egész előzőre ne válaszoljak, csak az utolsó kérdésére. El is mondtam, hogy megkönnyítette a dolgomat, csak arra válaszolok.

A Nemzeti Banknál vannak különböző tartalékok. A tartalékok egy része a jegybank saját tartaléka, a tartalékok egy másik része a nemzetközi szervezetektől felvett, de még fel nem használt hitel. Ez utóbbit is miután már lehívtuk a hitelt, beleszámítjuk az államadósságba. Ebben egyetértünk. Ugyanakkor, bár benne van az államadósságban, az államadósságnak ez a fedezete ott van a zsebünkben, nem költöttük el. Azaz a valóságos teher *(Babák Mihály közbeszól.)*... polgári erény, tudja? Írja ki magának egy papírra, és mindig nézzen rá, amikor türelmetlen... ezért a valóságos kötelezettség a kimutatott adósság mínusz a jegybank számláján lévő pénz. Azaz a nettó államadósság a kettő különbsége. Ez az, ami bennünket tényleg terhel. Ha elköltöm ezt a tartalékot a zsebemből, akkor abból mi következik? Hogy a valóságos nettó teher növekszik. Én és szerintem a mértékadó közgazdászok ezt így értik. Azaz nem vesszük kétszer számba, csak megkülönböztetjük a bruttó és a nettó elszámolás elvét. *(Babák Mihály: Így igaz. De ön nem ezt mondta.)*

Úgy emlékszem, hogy a PPP-program önökkel kezdődött 2001-ben, a sportaréna fölépítésével. Magyarországra a PPP-t az első Orbán-kormány hozta be, Deutsch Tamás miniszter indítványozására, annak a miniszternek az indítványozására, akinek a beléptető kapui több mint 4 milliárd forintért ebek harmincadjára kerültek. Az a különbség, hogy az akkori eljárásokat az ügyészség, amelyben a legfőbb ügyész az önök képviselőjelöltje volt korábban, mindegyiket lezárta. Hát, ha valaki tudott sokat költeni millenniumi városközpont, halak etetéséért 300 ezer forint, - emlékeznek? - dollárcentekért megvett karórák sok pénzért magáncégnek való eladása. Ezüsthajó. Így hívták? Valami ilyesmi. Van ebben önöknek tapasztalatuk eléggé.

Sokan vitatják az autópálya-építéseket. Az autópálya-építések költsége a szükségesnél magasabb volt-e vagy nem? Ez egy szakmai vita. Azt gondolom, hogy ebbe a szakmai vitába érdemes belemenni, a szakértőket meg kell hallgatni. Egy dolog kétségtelen. Önök építettek összesen négy év alatt 7 kilométer autópályát, amit átadtak, mi pedig építettünk 600-at. Tessék megkérdezni a szegedieket, a miskolciakat, a nyíregyháziakat, a nagykanizsaiakat, hogy mit gondolnak erről. Tessék megkérdezni! Én úgy láttam, én úgy láttam, hogy a kecskemétiak, a szegediek, a pécsiek ennek örülnek. Én úgy láttam, hogy ezt a mi kormányzati időszakunk nagy teljesítményének gondolják. Én is annak gondolom.

Mint ahogyan mi fizetjük a MOL-részvények megvásárlását is. Természetesen. A gazdaságpolitikák ebben különbözőek. Mi autópályát építettünk, százmilliárdokért, önök visszavásárolnak olyan 20 százaléknyi MOL-részvényt, aminek esetében csak 10 százalékkal lehet szavazni. Ahhoz, hogy a MOL-ban árszabályozók legyünk, nem tulajdonosnak kell lenni, azt törvényhozási eszközökkel el lehet érni. Azt gondolom, hogy hibásan tették, amikor a Bajnai-kormány nem támogatta a hasonló programját, amikor 70 milliárddal kevesebért lehetett volna megvásárolni. De összességében is azt gondolom, hogy vitatható, hogy a magyar kormány kell-e ebben a helyzetben 500 milliárd forintot kiadni olyan 20 százaléknyi csomag megvásárlására, amelyhez összesen csak 10 százaléknyi szavazati jog tapad. *(Babák Mihály: Ez hazudik állandóan.)*

Ami a MÁV-ot illeti. Én úgy emlékszem, hogy a MÁV átalakításával szemben álló erők mögött önök folyamatosan ott voltak. Tudniillik szították az elégedetlenséget, és támogatták Gaskó szakszervezeti vezető ügynevezett gördülő sztrájkját. Ha jól emlékszem, az önök miniszterelnöke az elmúlt hetekben mintha meg is látogatta volna Gaskó szakszervezeti vezetőt, mintegy meggazsúlva őt. Kérem szépen, jelentős erőfeszítéseket tettünk *(Babák Mihály közbeszól.)* annak érdekében, hogy a MÁV-ból egy racionálisabb, jobban gazdálkodó szervezet legyen, de önök hasonlóképpen minden más strukturális átalakításához, ezeknek az értelmét el nem fogadták. Ezekben az ügyekben, azt gondolom, hazafiatlanul jártak el, önző politikai érdekből a szükséges átalakításokkal szemben mentek. *(Babák Mihály: Szűzanyám!)*

Akkor, amikor a magán-nyugdíjpénztári tagok egy évben 300 milliárd forintot a saját megtakarítási számlájukra fizetnek be, ugyan a költségvetésnek ugyanebben az időszakban ugyanennyi pótlólagos kiadást okoznak, de ez lényegében előtakarékosság, mert az a 300 milliárd forint... *(Babák Mihály közbeszól.)* Milyen rossz idegállapotban van maga! Mindig ilyen? *(Babák Mihály: Nem, hát ne haragudjon meg, nehéz önt elviselni.)* Nyugtatót nem szed véletlenül? *(Babák Mihály: Nekem nem kell.)* Kéne. *(Felzúdulás a bizottságban.)*

ELNÖK: miniszterelnök úr, arra kérem, hogy a tárgyhöz térjen vissza!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Látja a jó szándékomat. Hát vajra lehet kenni engem. *(Sic!)*

ELNÖK: Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Csak lökdösi a vajt kenő kést folyamatosan a képviselő úr. Ne lökdösse már annyira.

Szóval. Az a 300 milliárd forint, amit nagyjából a magán-nyugdíjpénztári tagok megtakarítanak, az későbbi állami nyugdíjfizetési kötelezettséget vált ki. Ugyanaz a helyzet, mint amikor egy szülő a gyerekének előtakarékosági számlát nyit. Ez most kiadás, de később az összeggyűjtött betét folytán könnyíti a család helyzetét. Önök mit csináltak most a magánnyugdíjpénztárral? Egy felhalmozott, a jövőt könnyítő 3 ezer milliárd forintot elvettek, ebből összesen 1200 milliárdnyival csökkentik az államadósságot, a maradék 1800 milliárd nagy részét fölélték. Idén fölélnék belőle 500 milliárdot, a költségvetésben. Idén. Ki éli fel a jövőt? Jövőre felélnék belőle az önök bejelentése szerint, ha jól emlékszem, 280 milliárdot, így van, és ezen kívül 500 milliárd forintért visszavásárolták a MOL-t. Elvettek 3 ezer milliárdot, növelték a jövőbeni államadósságot 3 ezer milliárddal, és összesen 1200-szal csökkentettek. Hát ennél rosszabb üzlet nincs. Ki éli föl a jövőt? Önök. És miért teszik ezt meg? Mert nem tudják saját gazdaságpolitikájukat finanszírozni. Ezért fölélik a jövőt. Ezt gondolom a magánnyugdíjpénztárakról. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Pösze képviselő úr jelezte, hogy szólni kíván. Parancsoljon!

PŐSZE LAJOS (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszterelnök Úr! Én szeretem a számokat, nemcsak azért, mert többek között matematikus is vagyok, meg a Statisztikai Hivatalban is dolgoztam, hanem kimondottan jól elvagyok a számokkal. Ezért szeretnék megmaradni a számok területén, mert ezt hiányolta.

No, kezdjük akkor a magánnyugdíjpénztárakkal, már csak azért is, mert az többször előjött, mint egy hatalmas nagy vívmány az önök részéről, és egy nagy hiba a mostani kormány részéről. Na, nézzük meg, hogy mi is ez az évi 300 milliárd forint! Miniszterelnök Úr! 2007-ben önök kötelezték a magánnyugdíjpénztárba befizetőket, hogy portfóliót válasszanak. Kötelezték. El kellett döntenie Mari nélinek, hogy 25-50-75 százalékos részvényportfóliót választ. És mutatták nekik a gyönyörű részvénygrafikonokat, hogy 2001-től 2007-ig hogy emelkedtek a világ tőzsdéi. Körülbelül 8000-8500 körül járt akkor az OTP. Megjegyzem, hogy fél évvel később, a válság idején 1900 volt a mélypontja. Tehát ez a hatalmas megtakarítás, úgymond megtakarítás, a jövőnek ez a záloga 2008-ban egy pillanat alatt kámforrá vált. Azt, hogy hány százmilliárd forint tűnt el értékben, még további vizsgálatoknak kell kideríteni, de ez tény és való, hogy még aki egy óvatosabb portfóliót, egy 50 százalékos részvényportfóliót választott, még az sem érte utol ma magát értékben, és eltelt közben három év. Abba belegondolni is rossz, hogy ha nem sikerül ilyen gyorsan kijönni a világnak ebből a válságból, akkor mi történt volna. Megjegyzem, hogy akkor körülbelül a fele eltűnt volna annak a 3 ezer milliárdnak. Ez rendkívül kockázatos dolog. És akkor most számokról beszéltem, meg arról a magánnyugdíjpénztárról, amiről ön is beszélt.

Egy másik téma. Ön említette, hogy milyen kritikát fogalmazódnak meg úgymond a mostani kormány gazdaságpolitikáját illetően. Hivatkozott itt európai uniós állásfoglalásokra. Azt szeretném mondani, hogy maradjunk a piaci megítélésnél, mert ez a legfontosabb. Ne a politikával takarózzunk mindig. Kérem szépen, a kockázati felár csökkent, számszerűen csökkent, a Fitch felértékelte Magyarországot, a forint talán még túlzottan is erős. Ezek a tények, nem a blabla, hogy melyik politikus mit mond. Az is fontos természetesen. De én most mondtam három olyan tény, ami mögött számok vannak, és ezekben egyértelműen pozitívvá vált az ország megítélése.

És mondok egy harmadik dolgot, aztán befejezem. Mégis csak előhozta a MOL-részvényt miniszterelnök úr. Gondolja, hogy jót tesz egy nagyvállalatnak az, hogy a részvényeinek 21,2 százaléka ismeretlen tulajdonosi körrel rendelkező cégnél kóvályog valahol a világban? Hát bármikor piacra lehet önteni azt a 21,2 százalékot, azzal be lehet

dönteni egy céget, csak hogy mást nem mondjak. Tehát itt, túl azon, hogy piaci értéken történt a megvásárlás, be lehet látni, hogy számos egyéb olyan szempont volt, hogy nem is nagyon volt más választási lehetőség. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Parancsoljon, miniszterelnök úr.

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Végtelenül hálás vagyok Pösze Lajos másodszeri szakszerű hozzászólásáért, hasonló választ fogok adni. A MOL-részvények visszavásárlását követő reggel, Szijjártó képviselő úr azt mondta, hogy olvassa a posztjaimat a facebookon, ezért nyilván hálás vagyok, legfeljebb önnek nyitok egyet majd külön (*Szijjártó Péter: Alig várom.*), bocsánat a kiszólásért, de igazolhatja, magam is azt mondtam, hogy orosz kézben ez a részvénycsomag nem volt jó. Ha a tulajdonos szándékai nem világosak, ráadásul a tulajdonos maga is tisztázatlan háttérű, akkor ott rossz helyen van. Orosz kézben ez a részvény nem volt jó helyen. Ebben nincs kettőnk között vita. Sőt, hát már az OMV kezében sem volt jó. Akkor én voltam a miniszterelnök, és mi hoztuk meg azokat a gyors jogszabályokat, hogy ne tudják megvenni, miközben tárgyaltam az OMV vezérigazgatójával is, a kancellárral is, és világossá tettük, hogy nem, nem és nem, bármikor megvédjük. Mert ellenséges szándékúnak tűnt. (*Babák Mihály: Emlékszünk rá.*) Tehát ebben nincsen közöttünk vita. Az más kérdés, hogy van-e más megoldás erre a képletre, mint amit ez a kormány alkalmazott. Szerintem lehet, hogy van.

Az ön megjegyzésével tökéletesen egyetértek. Csak a korrekció kedvéért mondom, nagyon halkán, mert itt apró félreértések vannak. A Fitch nem értékelt fel bennünket, hanem azt mondta, hogy pozitív outlookra helyez, azaz a kilátásaink nem stabilak, hanem egy esetleges későbbi javulás irányába pozitív a mutatónk. Ez nem ugyanaz. Magyarországot nem értékelte fel senki. A legnagyobb értékelő cég, a Standard & Poor's pedig el is hárította még ezt is. Az úgynevezett kockázati felárak ezek a credit default swapok ahhoz képest estek vissza, amennyi, elnézést kérek, a kormány legrosszabb hónapjaiban volt. A kormányátadás időpontjához képest még nagyjából 0,5 százalékponttal magasabbak. A forint erejéről azért nem vitatkozom, mert az mindig zavarni szokott mindenkit.

Ami pedig a magánnyugdíjpénztárakat illeti, itt most könnyű helyzetben vagyunk, mert a napokban megtörtént a vagyonszámbavétel, és a reálhozamokkal... (*Babák Mihály közbeszól.*), tegnap volt a vagyonszámbavétel elszámolási napja, képviselő úr, újságolvasással lehet tájékozódni a világban, és ehhez kötődően megtörtént a reálhozamok elszámolása is. Itt a szám nem lesz teljesen pontos, de ha még pontosabb számmal rendelkeznek, akkor javítsanak ki. Nagyjából 200 milliárd forintnyi reálhozamot produkáltak a magánnyugdíjpénztárak. A nagyjából 3 ezer milliárdos tőkére vetítve. Reálhozamot az infláción felül. Meg lehet azt vitatni, hogy ez sok vagy kevés. Azt lehet. De kétségtelenül a magánnyugdíjpénztárak összességében nemcsak, hogy megőrizték a befizetők pénzét, hanem 200 milliárd forintnyi reálhozamot produkáltak. Én amellet kitartok, hogy akkor volt önöknek igazuk, amit Schmitt Pál azóta köztársasági elnök, korábbi Fidesz-alelnök, miben is, garancialevélben mondott a nyugdíjasoknak a saját aláírásával, meg fogjuk őrizni a magánnyugdíjpénztárakat. (*Babák Mihály: Az önkénteseket.*) Ezt írta Schmitt alelnök úr. Úgy látom, hogy nem ezt tették, úgy látom, hogy soha senki nem mondta azt, hogy önök beszántják a magánnyugdíjpénztárakat. Nem ígérték ezt, nem ezt ajánlották. Megtették. Továbbra is azt mondom, hogy rossz döntés volt. Így aztán a mi családjukban, akinek lehetősége volt, az maradt. Ők jól döntöttek.

ELNÖK: Úgy gondolom, hogy elég sok kérdés elhangzott. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. LENHARDT BALÁZS (Jobbik): Képviselőtársaimhoz szólnék. Nem tudom, hogy gondolják még, hogy meddig van értelme ennek a meghallgatásnak. Az elején ezt már

fölvetettem, de nem fogunk a konkrét kérdésekre egzakt válaszokat kapni. Gyurcsány Ferenc tudjuk, hogy kiválóan táncol, remek színész és nagyon elemében van. Tán Alföldi Róberttel kéne megbeszélni, hogy az új Ember tragédiájában mondjuk Lucifert neki oszthatná (*Derültség.*), az egy kiváló karakter, ami illene hozzá. De itt, ezen mostani beszélgetésen nem fogunk előrébb jutni. Ezért fejtettem ki már az előzőekben, hogy sajnós ezek a demokratikusnak mondott eszközök Gyurcsány Ferencel és bűntársaival szemben hatástalanok. Úgyhogy más eszközökhöz kellene nyúljon a kormánytöbbség. Köszönöm. (*Gyurcsány Ferenc közbeszól.*)

ELNÖK: Miniszterelnök úr, nem adtam szót önnek. Mivel magam is le akarom zárni a mai meghallgatást, egy képviselő úr jelezte még, hogy szólni kíván, Szijjártó Péter képviselő úr, ezért neki még megadom a szót, és utána, úgy gondolom, lassan be fogjuk fejezni az ebédidőbe is belenyúló meghallgatásunkat. Parancsoljon, képviselő úr!

SZIJJÁRTÓ PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Néhány ponton szeretnék csak korrekciót tenni, ígérem, nagyon rövid leszek, és utána többet nem jelentkezem szólásra. Amikor miniszterelnök úr azt mondja, hogy egy kulcsos adó, az arányos adórendszer bevezetésére lyukat ütöttünk a költségvetésen, akkor szeretném fölhívni a figyelmét arra, hogy ez fizikailag lehetetlen. A tavalyi évről beszéltünk, és az arányos adórendszer 2011. január 1-jétől lépett életbe. Tehát, ha ön úgy is gondolja, hogy ez költségvetési lyukütésre alkalmas, szerintem a gazdasági növekedés egyik legfontosabb előfeltétele, hogy egy egyszerű, világos, a feketegazdaságot visszaszorító, a munkát nem büntetően alacsony, ugyanakkor a családokat és a gyermekvállalást támogató adórendszer legyen. De semmiképpen nem helyes, ha mondjuk tavalyi költségvetési folyamatok indoklásaként hozza fel.

Ami a MOL-t illeti, tisztelt miniszterelnök úr, azt gondolom, annak egy országban mindenkinek örülni kellene, ha a régió egyik legfontosabb, legjobban működő vállalatában az állam tulajdont szerez. Ezzel a nemzeti vagyont gyarapítja. Értem én, hogy hosszú évekig nem a nemzeti vagyont gyarapítása volt a dicsőség első számú szempontja, de ha az állami vagyont, a nemzeti vagyont gyarapítják, ráadásul teszik ezt úgy, hogy jelentős tulajdont visszaszereznek egy olyan vállalatban, amely a régió egyik vezető vállalata, ennek szerintem Magyarországon mindenkinek örülni kellene.

Ami a szakszervezeteket illeti, önöktől az elmúlt időszakban elég sok kritikát hallottunk arról, hogy nem egyeztetünk a szakszervezetekkel. Ehhez képest, amikor a miniszterelnök személyesen elmegy egy nagy szakszervezeti konföderáció vezetőjéhez, azt gázsulálásnak minősíti. Akkor javasolnék valamifajta egyeztetést a Szocialista Párton belül, legalábbis kommunikációban. Nyilván a munkatársa meg fogja tenni. Miniszterelnök úr, nyilván ezt ön sem gondolja komolyan, ön is egyeztetett szakszervezeti vezetőkkel, nyilván nem gázsulálásnak minősítette ezt önmagában. Azt gondolom, helyes, ha egy kormányfő nagy szakszervezetei konföderációk vezetőivel személyesen egyeztet, mint ahogy azt tette és teszi a jelenlegi miniszterelnök is folyamatosan.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Azzal zárnám, hogy abban talán nincs vita közöttünk, hogy egy országot a leginkább kiszolgáltatottá az eladásítása tud tenni. Ezt az országot az elmúlt huszonegynéhány évben kétszer jelentősen eladásították. Eladásították egyszer a '80-as évek közepén, végén, aztán eladásították az elmúlt 8 esztendőben. Annak érdekében azonban, hogy ez soha többé, soha többé ne fordulhasson elő, mi megtettük a magunk dolgát. A jövő év elő napján életbe lépő új alaptörvény nyomán soha senkinek nem áll majd módjában olyan bűnös módon eladásítani az országot, mint azt tették az elmúlt 20 éven önök két alkalommal is. Az új alaptörvény tartalmazza az adósságfékelt. Mindaddig, amíg valaki ezt nem változtatja meg, addig lehetetlen lesz az ország eladásítása.

Úgyhogy Lenhardt képviselőtársamnak is mondanám, hogy ez a kormány a jövőre vonatkozó biztosítékot már megtette. Abban önnek igaza van, hogy ez nem mentesít senkit az elszámoltatás alól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kíván reagálni, miniszterelnök úr?

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Nagyon rövid leszek.

ELNÖK: Rövid lesz. Parancsoljon!

GYURCSÁNY FERENC volt miniszterelnök: Részint köszönöm szépen a meghívást. Nem tudom, hogy közelebb jutottunk-e a dolog szakmai, politikai megértéséhez. Őszintén szólva, a vita stílusa, hangneme engem nem zavar, ennél gyilkosabb Magyarországon a politikai küzdelem, mint amit itt ma láttunk. Ez ahhoz képest énszerintem szinte baráti csevegés volt. Köszönöm szépen önöknek. Csak azt kérném önöktől, hogy feleannyira legyenek állhatatosak önmaguk politikájával való szembenézésben, mint amilyen állhatatosságot próbálnak mutatni politikai riválisaik felelősségének megfogalmazásában. Ha ez megteremtődik, akkor önök sikeresebbek lesznek, az ország pedig valóban erősebb lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterelnök úr, hogy a rendelkezésünkre állt. Szeretném még azt elmondani, hogy a bizottsági munkánk lassan-lassan a végére fog érni, hiszen minden olyan lényeges szereplőt meghallgattunk, aki szerepet játszott az elmúlt 8 év gazdasági folyamataiban, és hatással volt azokra a döntésekre, amelyek megszülettek. Ha mondjuk 20 év múlva valaki gazdaságtörténeti szemüvegen keresztül megnézi, elolvassa majd ezeket a jegyzőkönyveket, amelyek készültek, akkor, úgy gondolom, két dolgot mindenképpen meg tud állapítani. Az egyik az, hogy 8 éven keresztül kevés felelősség szorult Magyarország kormányaiba. Hiszen mind a pénzügyminiszterek, mind a kormányfők, akik ebben az időszakban regnáltak, igyekeztek másra hárítani a felelősséget. Másrészt viszont azt tudják megállapítani, hogy egy olyan súlyos adósságválságba kergették az országot, amelyből nagyon nehéz és nagyon fájdalmas volt kitörni és továbblépni.

Bízom benne, hogy az elkövetkezendő hónapok, évek tudják azt bizonyítani Magyarország valamennyi lakosa számára, hogy sosincs reménytelenség, mindig van valamilyen kiút, mindig lehet találni megoldást a felmerülő problémákra, de nem olyan módon, mint ahogy 2002. és 2010. között tették. E tekintetben hatalmas tanulságokat jelent, úgy gondolom, a mostani kormánynak is, meg az elkövetkezendő kormányoknak is az az út, amit önök megtettek. Látszik az, hogy sehová nem vezet, zsákutcába vezet. Ilyen stílushoz vezet. Azt hiszem, hogy e tekintetben észnél kell lennünk, hogy ezt az utat ne járjuk, ne kövessük el ugyanazokat a hibákat, tanuljunk az elődeink e tekintetbeni rossz példájából.

Köszönöm, miniszterelnök úr, hogy rendelkezésünkre állt. Számomra nagyon tanulságos volt, annak ellenére, hogy rengeteg kérdésre nem válaszolt, igyekezett kitérni előle. Ilyen volt a devizahitelezés problematikája, az autópályák ügye, mi csak 7 kilométert építettünk 2002. előtt köztudomásúlag, mégis, ezért is felelősek vagyunk, a zárt államháztartási rendszer problematikája, hiszen tucatjával hozta meg a zárszámadásokban az Állami Számvevőszék azokat az ítéleteket, amelyekben korlátozó vagy nem fogadó záradékkal látta el ezeket. Tehát itt van a nem zárt rendszer, amiről ön nem akart tudomásul venni, pedig ezek fontos kérdések, és ezekre most nem kaptunk választ. Más látogatások során ezekre kaptunk. Bízom benne, hogy mind képviselőtársaim számára, mind pedig a széles közvélemény számára világosabbá vált az, hogy mi is történt 2002. és 2010. között.

Köszönöm, hogy a rendelkezésünkre állt. Valamennyi képviselőtársamnak, önnek is mint képviselőtársamnak további szép napot kívánok és jó hétvégét valamennyiünknek.
(*Gyurcsány Ferenc: Köszönöm szépen, elnök úr.*) Köszönöm szépen.

(*Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 40 perc.*)

Dr. Dancsó József

az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Csoknyay Edit